

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення
(назва кваліфікаційної роботи магістра)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Студентки Бакун Юлія Вікторівна

Групи Ф.М-11

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр.

Кваліфікаційна робота магістра містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело _____
(підпис)

Ю.В. Бакун
(ініціали та прізвище студента)

Керівник доцент, к.е.н.
(посада, науковий ступінь)

І.Плікус
(підпис)

І.Й.Плікус
(ініціали, прізвище)

Суми 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри, д.е.н., проф.
_____Л.Л. Гриценко
«___» _____ 2022 р.

ЗАВДАННЯ

до кваліфікаційної роботи магістра

Студентка групи Ф.м-11 _____ інституту ННІ БіЕМ
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Бакун Юлія Вікторівна

Тема роботи: «Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення»

Затверджено наказом по СумДУ № 1185-VI від « 7 » грудня 2022 р.

Термін здачі студентом завершеної роботи «14» грудня 2022 р.

Вихідні дані до роботи: нормативні й законодавчі акти, матеріали статистичної звітності, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єктів господарювання, організацій та установ тощо..

Зміст основної частини роботи (перелік питань для розроблення):

- теоретичні основи фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств
- оцінка фінансового забезпечення інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад»
- напрями активізації інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад».

Дата видачі завдання: «07 » листопада 2022 р.

Керівник кваліфікаційної роботи магістра: _____
(підпис)

І.Й.Плікус
(ініціали, прізвище)

Завдання прийнято до виконання 07 листопада 2022 р. _____ Ю.В. Бакун
(підпис) (ініціали, прізвище)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи магістра на тему

Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення

Бакун Юлія Вікторівна

Актуальність теми кваліфікаційної роботи зумовлена тим, що сучасні вітчизняні підприємства України функціонують у досить складних політико-економічних та воєнних умовах. Тому, щоб вижити у таких умовах та продовжити своє функціонування на перший план виходить інноваційна діяльність, яка спрямована на оновлення матеріально-технічної бази, розширення асортименту завдяки продуктовим новинками, зниження витрат через залучення ресурсозберігаючих технологій тощо. Без активного здійснення інноваційної діяльності підприємства не мають змоги успішно конкурувати та функціонувати на ринку.

Метою роботи є обґрунтування теоретико-методичних положень інноваційної діяльності підприємства, її джерел фінансування, а також розробка практичних рекомендацій щодо підвищення її ефективності на ТОВ «Полтава-Сад».

Об'єкт дослідження – процес здійснення інноваційної діяльності підприємства.

Предмет дослідження – теоретичні та практичні аспекти здійснення інноваційної діяльності підприємства.

У першому розділі досліджено сутність та зміст інноваційної діяльності підприємства, а також визначено джерела фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств України.

У другому розділі надано організаційно-економічну характеристику діяльності ТОВ «Полтава-Сад», а також проведено аналіз фінансового забезпечення інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад».

У третьому розділі запропоновано пропозиції щодо розвитку ТОВ «Полтава-Сад» на інноваційній основі, а також здійснено обґрунтування доцільності впровадження запропонованих заходів у діяльність ТОВ «Полтава-Сад».

Ключові слова: інноваційна діяльність, інновації, агроінновації, фінансування інновацій, прибуток.

Зміст кваліфікаційної роботи викладено на 64 сторінках, з яких 6 список використаних джерел із 57 найменувань та 3 додатків на 14 стор. Робота містить 6 таблиць, 11 рисунків.

Рік захисту роботи – 2022 рік

ЗМІСТ

Вступ.....	6
1 Теоретичні основи фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств.....	9
1.1 Сутність та зміст інноваційної діяльності підприємства.....	9
1.2 Джерела фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств України.....	14
2 Оцінка фінансового забезпечення інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад».....	19
2.1 Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «Полтава-Сад».....	19
2.2 Аналіз фінансового забезпечення інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад».....	25
3 Напрями активізації інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад».....	31
3.1 Пропозиції щодо розвитку ТОВ «Полтава-Сад» на інноваційній основі.....	31
3.2 Обґрунтування доцільності впровадження запропонованих заходів у діяльність ТОВ «Полтава-Сад».....	35
Висновки.....	42
Список використаних джерел.....	45
Додаток А Основні підходи щодо тлумачення поняття «інноваційна діяльність».....	51
Додаток Б Організаційна структура управління ТОВ «Полтава-Сад».....	52
Додаток В Фінансова звітність ТОВ «Полтава-Сад» за період 2019-2021	53

pp....

ВСТУП

Актуальність дослідження. Вітчизняні підприємства України функціонують у досить складних умовах господарювання. Помітна уже тенденція за якою в Україні на зміну однієї кризи приходиться інша. Так відбувалося у останні роки, коли у 2020 р. усі сфери народного господарства вразила пандемія Ковід-19, тільки адаптувавшись нових реалій, у 2022 р. почалася більш гостріша криза викликана війною в Україні. Нині через війну в Україні помітно девальвувала національна валюта по відношенню до американського долара, порушилися логістика, зросли ціни на більшість продуктів, сировину, паливо, призвело до енергетичної кризи, масової міграції населення в сусідні країни тощо. Усі ці негативні фактори негативно впливає на бізнес. Водночас йому слід незважаючи на сучасні проблеми та реалії продовжувати функціонувати та розвиватися. Оскільки від діяльності підприємств залежить стан національної економіки.

Відтак, сучасні підприємства потребують пошуку шляхів підвищення ефективності своєї діяльності, адаптації до умов ведення бізнесу в умовах воєнного часу. Як показує досвід передових іноземних компаній забезпечити стабільне функціонування може лише активна інноваційна діяльність, яка спрямована на підвищення ефективності виробництва, автоматизацію бізнес-процесів, раціоналізацію використання ресурсів тощо. Водночас, здійснення інноваційної діяльності потребує перш за все суттєвих капіталовкладень, яких на вітчизняних підприємствах хронічно не вистачає. Тому вбачається актуальним пошук альтернативних джерел фінансування інноваційної діяльності.

В сучасній економічній літературі приділено велику увагу питанню вивченню інноваційної діяльності. Зокрема, вагомий внесок у розкриття даної теми зробили: Готра В.В., Джеджула В.В., Зянько В.В., Ілляшенко С.М., Іщенко Н.А., Колодяжна І.В., Комеліна О.В., Недбалюк О.П., Олійник Л.В., Поліщук О.О., Тарасюк М.В., Тисько М.М., Ткаченко Т.П., Федулова Л.І., Blind K.,

Fagerberg J. та інші. Водночас, як показав аналіз літературних джерел, у їх наукових працях здебільшого піднімаються загальні питання щодо поняття «інноваційної діяльності». Тоді, як недостатньо висвітленим залишається питання фінансового забезпечення інноваційної діяльності. Тому вважаємо, що обрана тема для дослідження є досить актуальною зважаючи на вітчизняні умови сьогодення.

Метою роботи є обґрунтування теоретико-методичних положень інноваційної діяльності підприємства, її джерел фінансування, а також розробка практичних рекомендацій щодо підвищення її ефективності на ТОВ «Полтава-Сад».

Відповідно до визначеної мети у роботі поставлено такі **завдання**, як:

- дослідити сутність та зміст інноваційної діяльності підприємства;
- визначити джерела фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств України;
- надати організаційно-економічну характеристику діяльності ТОВ «Полтава-Сад»;
- провести аналіз фінансового забезпечення інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад»;
- запропонувати пропозиції щодо розвитку ТОВ «Полтава-Сад» на інноваційній основі;
- здійснити обґрунтування доцільності впровадження запропонованих заходів у діяльність ТОВ «Полтава-Сад».

Об'єкт дослідження – процес здійснення інноваційної діяльності підприємства.

Предмет дослідження – теоретичні та практичні аспекти здійснення інноваційної діяльності підприємства.

Методи дослідження. Для виконання поставлених завдань та досягнення мети буде використано комплекс сучасних методів наукових досліджень, а саме: теоретичного узагальнення – при вивченні сутності поняття «інноваційна діяльність»; класифікації – при визначенні основних видів інновацій;

порівняльного аналізу – при визначенні переваг та недоліків різних джерел фінансування інноваційної діяльності підприємства; методи фінансового аналізу – при аналізі результативності господарської діяльності підприємства; графічні та табличні – для візуалізації отриманих результатів дослідження; планування та прогнозування – при розробці пропозицій щодо активізації інноваційної діяльності підприємства.

Фактологічну основу роботи складають чинні нормативно-правові акти, які регулюють інноваційну діяльність в Україні, наукові праці вітчизняних та іноземних дослідників у сфері економіки, менеджменту, фінансів, матеріали представлені у мережі Інтернет, офіційна дані Державної служби статистики України, а також офіційна фінансова, статистична та управлінська звітність ТОВ «Полтава-Сад».

Результати отриману в кваліфікаційній роботі містять **наукову новизну**, яка полягає у систематизації наукових підходів щодо вивчення сутності поняття «інноваційна діяльність», здійсненні порівняльного аналізу джерел фінансування інноваційної діяльності підприємства, а також у розробці практичних рекомендацій щодо активізації інноваційної діяльності підприємства.

Викладені положення у кваліфікаційній роботі мають **практичну цінність**. Оскільки запропоновані пропозиції щодо активізації інноваційної діяльності підприємства можуть бути використаними ТОВ «Полтава-Сад» для підвищення ефективності своєї діяльності. Окрім того у роботі наведено розрахунки, що підтверджують економічну доцільність їх впровадження у практичну діяльність ТОВ «Полтава-Сад» та інших сільськогосподарських підприємств України.

1 Теоретичні основи фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств

1.1 Сутність та зміст інноваційної діяльності підприємства

З початком формування ринкових умов, появою значної кількості підприємств, що виробляють подібну продукцію чи надають схожі послуги, загостренням конкуренції суб'єктам підприємництва доводиться все частіше звертати увагу на інноваційну діяльність. Остання спрямована на впровадження у господарську діяльність нововведень, які покликані удосконалити існуючі бізнес-процеси, що сприятиме підвищенню ефективності їх функціонування.

Перш за все необхідно визначити сутність поняття «інноваційна діяльність». Сам термін походить від англійського слова «innovation», що у перекладі дослівно означає нововведення. Тобто результатом інноваційної діяльності є певне нововведення, яке апіорі покликане на покращення однієї з сторін підприємства. Сучасна наукова література багата на наявність різних підходів щодо визначення поняття «інноваційна діяльність». Окрім того визначення поняття «Інноваційна діяльність» присутнє й в чинних нормативно-правових актах.

Зокрема, в Україні термін «інноваційна діяльність» надано у Законі України «Про інвестиційну діяльність» [3], «Про інноваційну діяльність» [4], а також у Господарському кодексі України [2]. Зокрема, в Законі України «Про інноваційну діяльність» надано наступну інтерпретацію цього поняття: «інноваційна діяльність – це діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг» [4].

В міжнародній практиці термін «інноваційна діяльність» надано Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Дана міжнародна організація дає наступне тлумачення даному терміну, як: «інноваційна діяльність – це всі наукові, технологічні, організаційні, фінансові

та комерційні дії, які дійсно призводять до практичної реалізації інновацій чи задумані з цією метою» [29].

Загалом проведений аналіз наукової літератури дозволив виявити існування великої кількості варіантів тлумачення поняття «інноваційна діяльність». Детальний аналіз термінологічної бази даного поняття дозволив у додатку А табл. А.1 систематизувати основні підходи щодо тлумачення поняття «інноваційна діяльність».

Проведений аналіз дозволив виявити суттєві розбіжності щодо визначення поняття «інноваційна діяльність». Це обумовлено існуванням великої уваги до даного терміну, проведенням значної кількості досліджень з даної теми та як результат бажання кожного науковця дати власну інтерпретацію цьому поняттю. При цьому не можна стверджувати, що якийсь термін «інноваційної діяльності», який представлений у науковій літературі є неправильним. Різниця в інтерпретації цього терміну обумовлена тим, що при визначенні його сутності кожен з дослідників звертає увагу на різні його ознаки. На основі узагальнення наукових підходів вважаємо за доцільне запропонувати власне визначення цьому поняттю. На нашу думку, під інноваційною діяльністю підприємства слід розуміти будь-які прагнення та дії з боку працівників щодо впровадження певних нововведень у діяльність підприємства, впровадження кількісних та якісних змін, які спрямовані на поліпшення окремих бізнес-процесів та здатні забезпечити певний позитивний результат [33].

У буквальному сенсі інноваційна діяльність охоплює все, що спрямоване на впровадження чогось нового у діяльність підприємства. Інноваційна діяльність включає проведення прикладних, наукових та фундаментальних досліджень, генерування креативних ідей, впровадження інноваційних технологій, виробництвом нових товарів тощо. Результатом інноваційної діяльності є певна інновація.

Інновації в науковій літературі класифікуються по різному. Згідно Керівництва Осло, яке є основним методичним інструментом ОЕСР у сфері

інноваційної діяльності, всі інновації можна класифікувати на 4 основних види: продуктові, процесові, маркетингові та організаційні. Їх коротка характеристика наведена на рис. 1.1.

Рисунок 1.1 – Класифікація інновацій згідно Керівництва Осло [складено за даними 29]

Це основні типи інновацій, які впроваджуються підприємствами. Серед них найбільш поширеними є продуктові інновації, тобто розробка нових товарів чи послуг, або їх суттєве удосконалення. Так, в сучасному світі з'являються щоденно сотні продуктових інновацій, які мають різний рівень новизни. Деякі з них є абсолютно новими продуктами, які вперше з'являються на ринок, а інші – удосконалені уже існуючі продукти. Прикладами таких інновацій можуть бути відомі на сьогодні Айфони, які на момент свого виходу мали масштабі світового рівня новизни, розумні годинники, 3Д-друк, навушники перекладачі

тощо. Та ж сама вакцина від вірусу ковід-19 є також інновацією. Продуктові інновації направлені на задоволення існуючих або прихованих потреб клієнтів. Підприємства з метою завоювання прихильності з боку споживачів інвестують значні фінансові ресурси у впровадження продуктивних інновацій [36].

Процесові інновації включають нові або значно вдосконалені методи створення та надання послуг. Вони можуть включати значні зміни в обладнанні та програмному забезпеченні, що використовується в фірмах, орієнтованих на надання послуг, або в процедурах чи техніках, які використовуються для надання послуг. Саме процесові інновації є найбільш актуальними для вітчизняних підприємств, оскільки їх впровадження може забезпечити зниження споживання витрат, раціоналізацію використання ресурсів, підвищення ефективності виробництва. Прикладом процесових інновацій може бути запровадження пристроїв відстеження GPS для руху транспорту, пошуку найбільш вдалих маршрутів перевезення, CRM-системи для автоматизації маркетингових процесів тощо [38].

Організаційні інновації спрямовані на зміну робочого місця працівників, покращення умов роботи, впровадження нових методів управління, впливу на персонал з метою підвищення продуктивності праці персоналу, рівня задоволеності працею тощо. Зокрема, прикладом організаційних інновацій може бути зміна інтер'єру офісу, удосконалення організаційної структури через укрупнення наявних структурних підрозділів або навпаки створення додаткових, впровадження нових форм оплати праці тощо.

В умовах посилення конкуренції дедалі частіше підприємства звертаються до маркетингових інновацій. До них належать нестандартні підходи до реклами, привернення уваги споживачів, зміни звичайного місця продажу, зміна упаковки продукції тощо. Зокрема, прикладом маркетингових інновацій є використання Q-кодів, відкриття власного веб-сайту, розробка мобільних додатків, гейміфікація, запровадження онлайн-бронювання тощо [42].

Передові підприємства на зациклюються на одному виді інновацій, як правило інноваційно активні підприємства, впроваджують різноманітні інновації у свою діяльність, що дозволяє істотно покращувати їх діяльність.

Зазначимо, що інновації асоціюються з речами, які ще не використовуються конкретним бізнесом, або зі зміною того, що вже існує, щоб зробити його кращим. Інновації можуть стосуватися різних типів процесів, явищ. При цьому новизна впроваджуваних інновацій може бути різною. За рівнем новизни інновації можуть бути новими для галузі чи світі (найвищий рівень інновацій, до них належать різні стар-тапи), нові для певної країни або нові для підприємства. Зокрема, для впровадження інновацій підприємства доволі часто використовують такий інструмент як бенчмаркінг, який полягає вивчення кращого досвіду інших підприємств подібної галузі. Зокрема, вивчення кращого досвіду німецьких пивоварних компаній дозволили вітчизняному виробнику ПрАТ «Оболонь» перейти на безвідходне виробництво за рахунок переробки утвореного шроту. Відповідно у даному випадку перехід на безвідходне виробництво є інновацією безпосередньо для підприємства, а не для галузі в цілому [45].

Зазначимо, що інноваційна діяльність повинна здійснювати підприємствами систематично та направленою на пошук інноваційних ідей, втілення яких може дозволити впровадити певну інновацію. В заключному підсумку інноваційна діяльність дозволяє підприємству отримати такі вигоди:

- формування нових конкурентних переваг;
- раціональне використання ресурсів;
- більш краще задоволення потреб клієнтів;
- підвищення іміджу підприємства;
- збільшенню рівня прибутковості тощо [47].

Таким чином, активна інноваційна діяльність є важливим атрибутом підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємства. Під інноваційною діяльністю розуміється діяльність підприємства по впровадженню певних нововведень. Результатом інноваційної діяльності є

інновації, які поділяються на такі чотири типи: продуктові, процесові, організаційні та маркетингові. Як правило, підприємства у свою діяльність залучають інновації усіх чотирьох типів. Для вітчизняних підприємств в сучасних умовах інноваційна діяльність важлива з огляду на те, що вона сприяє формуванню нових конкурентних переваг, підвищенню рівня конкурентоспроможності, зниження витрат, збільшенню доходів та прибутків.

Водночас головним фактором, який стримує інноваційну діяльність є потреба в значних фінансових ресурсах, яких хронічно не вистачає на вітчизняних підприємствах. Далі у кваліфікаційній роботі визначимо джерела фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств України.

1.2 Джерела фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств України

Незважаючи на те, що інноваційна діяльність у перспективі надає значні переваги підприємствам, вона має й значні ризики. Головні з них криються у тому, що інноваційна діяльність є ризиковою. Не має жодної 100 % гарантії, що її результати виправдають очікування та принесуть користь підприємству. Це обумовлено високим рівнем динамічності зовнішнього середовища, а також складністю прогнозування позитивного результату отриманого від інноваційної діяльності. До того ж будь-яка інноваційна діяльність вимагає значних фінансових ресурсів. Як правило підприємства не володіють достатнім фінансовим ресурсом та як наслідок відмовляються від інноваційної діяльності. Або ж через високий ризик втрати фінансів не бажають ризикувати та підходять досить консервативно до питань пов'язаних з інноваційною діяльністю [49].

Головною проблемою, яка заважає активному розвитку інноваційної діяльності на вітчизняних підприємств є фінансове забезпечення. Проведений аналіз наукової літератури та вивчення нормативно-правової бази, яка регулює інноваційні процеси дозволило виявити різні джерела фінансового

забезпечення, які можуть використовувати вітчизняні підприємства у процесі здійснення інноваційної діяльності.

Джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств наведено на рис. 1.2.

Рисунок 1.2 – Джерела фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємства [45]

Як показує практика, найбільш реальним джерелом забезпечення інноваційної діяльності підприємства є власні кошти підприємства, а саме прибуток або внески акціонерів (власників). На інноваційно активних підприємствах є практика щорічного відрахування певного відсотку з отриманого чистого прибутку в резервний фонд, який використовується для фінансування інноваційних проектів. Відповідно такий формат дозволяє підприємству мати певний резерв коштів, який використовуватиметься у

процесі інноваційної діяльності. Серед проблем використання власних коштів підприємств є те, що в сучасних економічних реаліях близько 30 % є збитковими, а тому не мають змоги фінансувати інноваційну діяльність за рахунок прибутку. Власники підприємств не охоче вкладають у інноваційну діяльність, оскільки ризикують втрати ці кошти, за умови допущення помилок [35].

Більш ширшим джерелом фінансування інноваційної діяльності в Україні є залучені кошти з сторони. Найбільш розповсюдженою формою отримання коштів для фінансування інноваційної діяльності є кредити. Водночас в Україні діють не досить привабливі кредитні ставки під 20 % і більше річних. Зазначене є не економічно вигідним для підприємств та не стимулює здійснення інноваційної діяльності.

Альтернативним джерелом залучення коштів є лізинг, який дозволяє підприємству за відносно не високі щомісячні платежі орендувати сучасні технології з наступним їх переходом у власність підприємства. Лізинговий ринок в Україні лише перебуває на стадії розвитку та є досить перспективним напрямком залучення коштів для інноваційної діяльності [28].

У міжнародній практиці розвиненим є використання коштів іноземних інвесторів. Готується бізнес-проект, пропозиції щодо впровадження інновацій, які подаються на розгляд потенційним інвесторам. Оцінивши їх перспективи інвестор приймає рішення профінансувати їх реалізацію за умови отримання у подальшому певних дивідендів. Водночас в Україні вкрай нестабільне політико-економічне середовище, а в умовах воєнного стану практично неможливим є залучення коштів іноземних інвесторів.

Кошти державного та місцевого бюджету також можуть бути використані для фінансування інноваційної діяльності підприємств України. Такий формат передбачає формат співпраці у вигляді державно-приватного партнерства. Але в умовах воєнного стану, коли всі кошти спрямовуються на оборону та соціальний захист населення отримати додаткове фінансування з боку державного та місцевого бюджету практично неможливо. До війни державно-

приватне партнерство в Україні діяло лише для соціально значущих проєктів [27].

Доцільно користуючись офіційними даними на рис. 1.3 відобразити структуру джерел фінансування інноваційної діяльності в Україні за 2018-2020 рр.

Рисунок 1.3 – Структура та динаміка джерел фінансування інноваційної діяльності вітчизняних підприємства у 2018-2020 рр., млн. грн. [10]

Як бачимо, фінансування інноваційної діяльності вітчизняними підприємствами протягом 2018-2020 рр. зростає з 12180,1 млн. грн. до 14406,7 млн. грн. Протягом аналізованого періоду часу основним джерелом фінансування виступають власні кошти підприємства. Інші джерела фінансування інноваційної діяльності на вітчизняних підприємствах мають доволі низькі значення.

З досить перспективних джерел фінансування інноваційної діяльності в Україні є отримання гарантів для реалізації різних проєктів. Зокрема, станом на

кінець серпня 2022 р. український бізнес має можливість отримати гранти через участь у таких програмах, як [8]:

- «до 250 тисяч на власну справу має можливість отримати кожен, який має перспективну ідею для започаткування бізнесу;
- до 8 мільйонів можуть отримати вже існуючі підприємства з ціллю переходу на безвідходне виробництво;
- до 8 мільйонів на стартап, який ще не вийшов на ринок, але у підприємця уже є розроблений бізнес-проект, що презентується членам комісії;
- гранти для стартапів від Google можуть отримати підприємства, які засновані були до 24 лютого 2022 р. для реалізації перспективних проєктів;
- гранти на проєкти, які наближають перемогу мають змогу отримати підприємства у сфері кібербезпеки, оборони, освіти та охорони здоров'я;
- до 60 тисяч євро на стартап від ЄС;
- до 20 тисяч доларів на умовах 50 % співфінансування;
- гранти від USAID надаються підприємствам на розробку нових ІТ-рішень та впровадження інновацій».

В умовах війни та підтримки України з боку іноземних країн й фінансових міжнародних організацій отримання грантів є чи не єдиною альтернативою серед залучених джерел фінансування інноваційної діяльності.

Таким чином, важливим питанням у здійсненні інноваційної діяльності підприємства є фінансове забезпечення. Проведений аналіз дозволив визначити, що у якості джерел фінансування інноваційної діяльності вітчизняних підприємств можуть використовуватися власні кошти підприємства (прибуток, внески акціонерів, безповоротні інвестиції), а також залучені кошти (кредити, міжнародні гранти, місцевий та державний бюджет, кошти іноземних інвесторів тощо). Кожне з джерел фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємства має свої як переваги, так і недоліки. Водночас як показують офіційні статистичні дані реально підприємства інноваційну діяльність фінансують за рахунок власних коштів, а саме прибутку. Хронічний дефіцит фінансових ресурсів на підприємствах стримують розвиток

інноваційної діяльності. В умовах воєнного стану перспективною є участь підприємств в міжнародних грантових програмах фінансування інноваційних проєктів.

На основі розглянутих теоретичних положень у наступному розділі кваліфікаційної роботи проведемо аналіз обраної теми на основі одного з реально діючих підприємств України.

2 ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ПОЛТАВА-САД»

2.1 Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «Полтава-Сад»

У даній кваліфікаційній роботі проведемо оцінку фінансового забезпечення інноваційної діяльності на прикладі одного з аграрних підприємств України. Вибір підприємства даної сфери обумовлений тим, що в умовах воєнного стану роль аграрних виробників суттєво зросла. Від їх діяльності залежить не лише підтримка національної економіки, але й продовольча безпека не лише України, але й світу в цілому. До того ж України володіє значним потенціалом для розвитку аграрного виробництва. Саме зазначене зумовлено вибором аграрного підприємства для дослідження обраної теми.

Так, об'єктом дослідження є товариство з обмеженою відповідальністю «Полтава-Сад», скорочена назва – ТОВ «Полтава-Сад». Дане підприємство є одним з представників аграрного сектору України, але на відміну від більшості займається не вирощуванням технічних та зернових культур, а спеціалізується на вирощуванні й подальшій реалізації овочів. Зокрема, ТОВ «Полтава-Сад» на українських чорноземах вирощує моркву, картоплю, гарбузи, а також соняшник. Юридична та фактична адреса ТОВ «Полтава-Сад»: Полтавська область, Полтавський район, с. Розсошенці. На полях даного району ТОВ «Полтава-Сад» й проводить свою діяльність та має у власності завод, який здійснює переробку вирощуваної продукції. Станом на початок 2022 р. ТОВ

«Полтава-Сад» здійснює виробничу діяльність на орендних землях в обсязі до 10 га землі.

Особливістю ТОВ «Полтава-Сад» є те, що товариство має замкнений виробничий цикл. Оскільки підприємство самостійно здійснює як вирощування, переробку, упаковування кінцевої продукції та її реалізацію кінцевому споживачу. У табл. 2.1 наведено основні відомості про діяльність ТОВ «Полтава-Сад».

Таблиця 2.1

Основні відомості про ТОВ «Полтава-Сад» [40]

№	Найменування статті	Характеристика
1	Повна назва підприємства	Товариство з обмеженою відповідальністю «ПОЛТАВА-САД»
2	Скорочена назва підприємства	ТОВ «ПОЛТАВА-САД»
3	Адреса:	38751, Полтавська область, Полтавський район, с. Розсошенці, вул. Облачна, 1
4	Код ЄДРПОУ	31034773
5	Дата реєстрації	09.06.2000
6	Директор	Штанько Дмитро Віталійович
7	Основний вид діяльності	01.11 Вирощування зернових та технічних культур
8	Допоміжні види діяльності	01.13 Вирощування овочів і баштанних, коренеплодів і бульбоплодів 01.19 Вирощування інших сезонних культур 01.24 Вирощування зерняткових і кісточкових плодів
9	Основний вид продукції	Морква, картопля, снеки, гарбузове та соняшникове насіння
10	Торгові марки	Моркішка, Мандри, Хоп і Готово, Daby Lou, Fruit Riot
11	Веб-сторінка	https://carrot.in.ua/

ТОВ «Полтава-Сад» проводить свою виробничу діяльність на території Полтавської області, але збутова діяльність охоплює усю територію України. Так, підприємство реалізовує свою продукцію по всім регіонам України, а основними ринками збуту є Полтавська, Кіровоградська, Харківська та Київська області. Слід додати, що суттєвих проблем ТОВ «Полтава-Сад» завдала війна, через яку логістичні маршрути підприємства були порушені, суттєво підвищилася вартість паливно-мастильних матеріалів, насіннєвого матеріалу тощо. ТОВ «Полтава-Сад» з самого початку війни активно підтримує

переселенців надаючи на безкоштовній основі продуктивні набори власного виробництва. Також ТОВ «Полтава-Сад» своєчасно, незважаючи на нестабільні умови, сплачує до місцевого бюджету податки, створює робочі місця, що є особливо важливим у цей непростий час для національної економіки.

Усі продукція ТОВ «Полтава-Сад» сертифікована до найсуворіших стандартів якості IFS FoodVersion 6 та Global GAP, які підтверджують якість, корисність та безпечність споживання продукції досліджуваного підприємства. Працівники ТОВ «Полтава-Сад» систематично беруть участь у програмах підвищення кваліфікації, проходять інструктажі, навчання у тому числі на зарубіжних підприємствах. Матеріально-технічна база ТОВ «Полтава-Сад» включає у себе сучасні автоматизовані системи переробки, фасування, сортування та очищення вирощеної продукції. ТОВ «Полтава-Сад» технології переважно імпортує іноземного виробництва, оскільки на вітчизняному ринку не має їх аналогів. Також частину продукції власного виробництва ТОВ «Полтава-Сад» експортує на іноземні ринки. Зокрема, продукція ТОВ «Полтава-Сад» представлена у Німеччині, Італії, Голландії та Польщі.

Одним з найбільш важливих ресурсів ТОВ «Полтава-Сад» є персонал. На рис. 2.1 наведено динаміку чисельності працівників на ТОВ «Полтава-Сад» за 2019-2021 рр.

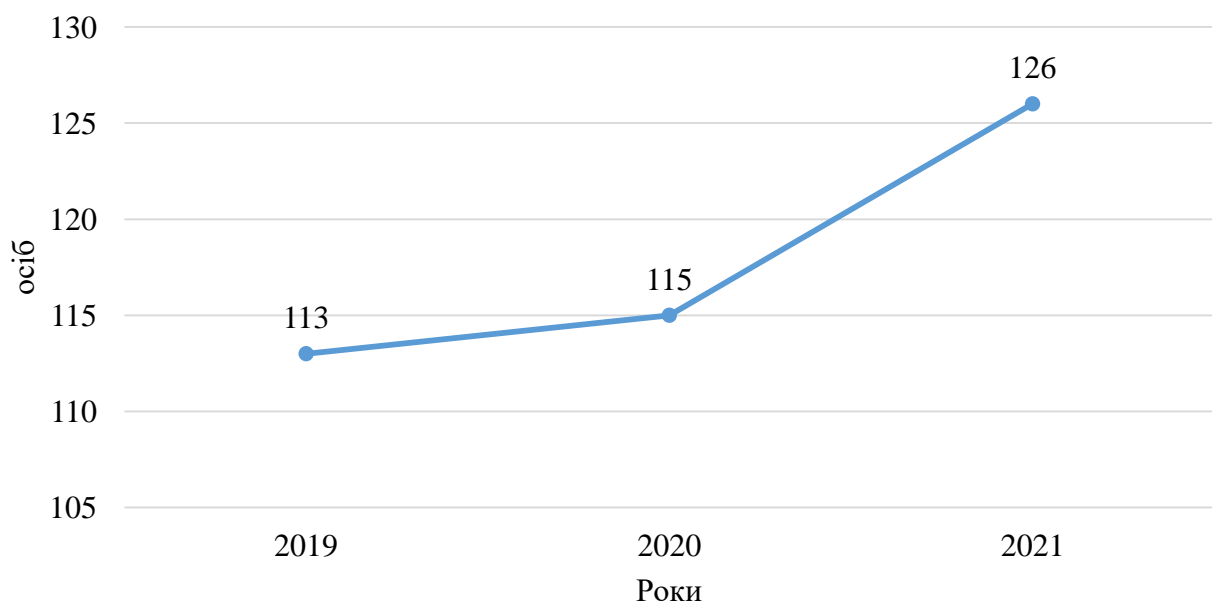

Рисунок 2.1 – Динаміка чисельності працівників на ТОВ «Полтава-Сад» за 2019-2021 рр., осіб

Протягом 2019-2021 рр. чисельність працівників на ТОВ «Полтава-Сад» зростає. На кінець 2021 р. середня кількість працівників становила 126 осіб. Зростання чисельності працівників обумовлено розширення діяльності на ТОВ «Полтава-Сад», збільшення кількості орендної землі, що відповідно зумовило потребу в залученні додаткової кількості працівників.

На ефективне управління персоналом прямо впливає сформована організаційна структура, яка представлена у додатку Б. Згідно неї ТОВ «Полтава-Сад» має лінійно-функціональну організаційну структуру. Вищим органом управління товариством є загальні збори учасників. Ревізійна комісія на на ТОВ «Полтава-Сад» утворена для здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю підприємства. Директор на ТОВ «Полтава-Сад» призначений для управління поточною виробничо-господарською діяльністю підприємства. Тому саме директор фактично керує усіма процесами на ТОВ «Полтава-Сад».

Представлена організаційна структура управління на ТОВ «Полтава-Сад» є типовою для переважної більшості аграрних виробників України. Кожен структурний підрозділ підпорядковується одному керівнику. Такий тип організаційної структури управління на ТОВ «Полтава-Сад» дозволяє оперативно приймати управлінські рішення та доводити їх до виконавців.

Далі на основі фінансової звітності на ТОВ «Полтава-Сад», яка представлена у додатку В проведемо аналіз показників господарської діяльності підприємства. Для цього у табл. 2.2 наведено показники господарської діяльності ТОВ «Полтава-Сад».

Таблиця 2.2

Показники господарської діяльності ТОВ «Полтава-Сад» за 2019-2021 рр.

№	Показники	Роки	Абсолютне відхилення (+,-)
---	-----------	------	----------------------------

		2019	2020	2021	2021 до 2019	2021 до 2020
1.	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	139428	109514	121345	-18083	11831
2.	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	74718	88331	106767	32049	18436
3.	Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	64710	21183	14578	-50132	-6605
4.	Адміністративні витрати, тис. грн.	28306	9801	11234	-17072	1433
5.	Фінансові результати від операційної діяльності, тис. грн.	33876	10135	8101	-25775	-2034
6.	Фінансові результати до оподаткування, тис. грн.	33876	10582	7871	-26005	-2711

Продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5	6	7
7.	Чистий фінансовий результат, тис. грн.	33876	10582	6463	-27413	-4119
8.	Рентабельність, %	45,34	11,98	6,05	-39,29	-5,93
9.	Фондовіддача, грн.	2,96	1,75	1,76	-1,2	0,01
10.	Матеріаловіддача, грн.	2,37	1,60	1,52	-0,85	-0,08
11.	Основні засоби	25806	29640	29567	3761	-73

Провівши дослідження показників господарської діяльності підприємства у табл. 2.1 видно те, що обсяг чистого доходу від реалізації продукції має нестабільні зміни. Так, у 2019 р. його розмір складав 121345 тис. грн., що на 11831 тис. грн. більше за попередній рік, але на 18083 тис. грн. менше від 2019 р. Відповідно можемо зробити висновок про те, що на ТОВ «Полтава-Сад» існують проблеми в частині реалізації продукції.

При цьому собівартість реалізованої продукції постійно зростає і у 2021 р. складає 106767 тис. грн., що на 32049 тис. грн. та 18436 тис. грн. більше за 2019-2020 рр. відповідно. Зростання собівартості реалізованої продукції обумовлено підвищенням цін на паливно-мастильні матеріали, насінневий матеріал тощо. Як наслідок на ТОВ «Полтава-Сад» зменшується розмір валового прибутку, динаміка якого наведена на рис. 2.2.

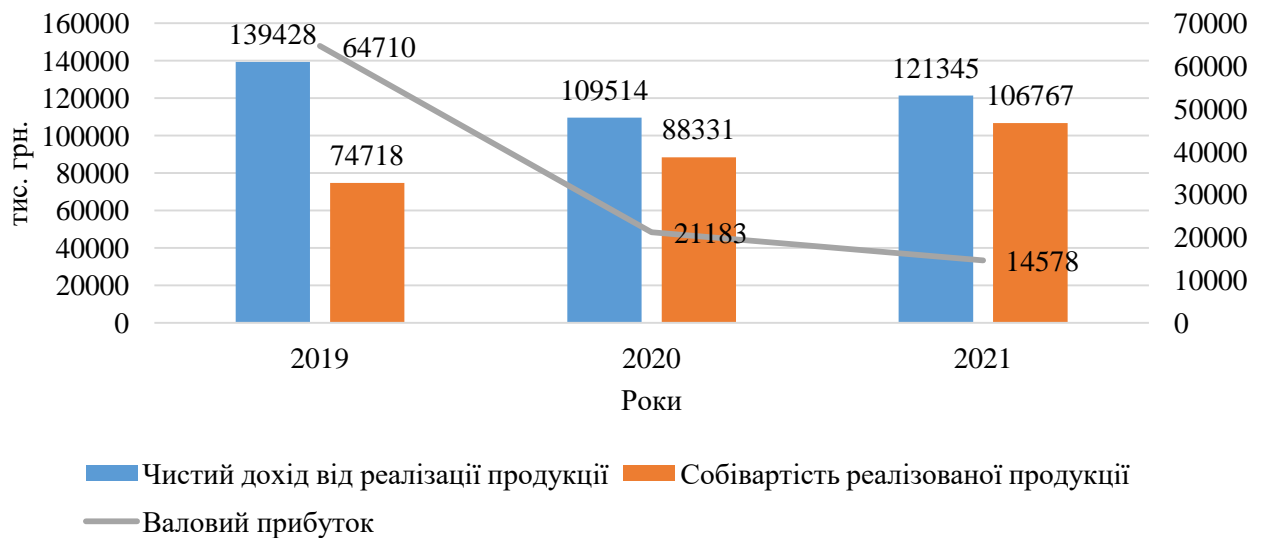

Рисунок 2.2 – Динаміка валового прибутку ТОВ «Полтава-Сад» за 2019-2021 рр.

Кінцевим результатом діяльності ТОВ «Полтава-Сад» є чистий прибуток. Його розмір в динаміці протягом 2019-2021 рр. знижується. У 2021 р. складає 6463 тис. грн., що на 27413 тис. грн. менше за 2019 р. та на 4119 тис. грн. менше від 2020 р. Така тенденція є негативною та свідчить про зниження ефективності фінансово-господарської діяльності товариства. Підтверджується зазначене і показником рентабельності, який за 2019-2021 рр. знижується з 45,34 % до 6,05 %.

З метою оцінки фінансового стану підприємства, проведемо аналіз даних, наведених у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Оцінка фінансового стану ТОВ «Полтава-Сад» за 2019-2021 рр.

Показники	Роки			Абсолютне відхилення (+,-)	
	2019	2020	2021	2021 до 2019	2021 до 2020
1. Коефіцієнт загальної ліквідності	5,52	5,96	4,34	-1,18	-1,62
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	3,18	3,25	2,26	-0,92	-0,99
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	1,62	1,02	0,44	-1,18	-0,58
4. Коефіцієнт автономії	0,79	0,86	0,71	-0,08	-0,15
5. Коефіцієнт фінансової стійкості	3,79	6,11	2,44	-1,35	-3,67

6. Коефіцієнт співвідношення позикового і власного капіталу	0,26	0,16	0,41	0,15	0,25
7. Чистий оборотний капітал, тис.грн.	135416	142003	113836	-21580	-28167

Оцінка фінансового стану підприємства у табл. 2.2 свідчить про те, що ТОВ «Полтава-Сад» є фінансово самостійним підприємством хоча більшість показників мають негативні зміни, але перебувають в межах нормативного значення. Зокрема, коефіцієнт автономії у 2021 р. складає 0,71, тобто в звітному році в структурі джерел фінансування ТОВ «Полтава-Сад» частка власного капіталу складає 71 %. Це є доволі високим показником, хоч на 0,08 та 0,15 менше від 2019-2020 рр.

Коефіцієнт загальної та швидкої ліквідності ТОВ «Полтава-Сад» мають доволі високі значення, які перевищують одиницю протягом 2019-2021 р. Це є свідченням того, що ТОВ «Полтава-Сад» за рахунок оборотних активів здатне погасити всю поточну заборгованість.

Водночас суттєво знижується коефіцієнт абсолютної ліквідності і складає у 2021 р. 0,44, що на 1,18 та 0,58 менше за 2019-2020 рр. відповідно. Це свідчить, що на ТОВ «Полтава-Сад» суттєво знижується рівень забезпеченості грошовими коштами. Однією з причин цього є зниження рівня прибутку, через що зменшуються обсяги надходження грошових коштів.

Таким чином, ТОВ «Полтава-Сад» є вітчизняним підприємством України, який має замкнений виробничий цикл: від посадки овочів, до їх збору та подальшої переробки. Уся продукція ТОВ «Полтава-Сад» є екологічно чистою та відповідає міжнародним стандартам якості. Проведений аналіз показав, що в цілому ТОВ «Полтава-Сад» є прибутковим підприємством. У 2021 р. розмір прибутку склав 6463 тис. грн., водночас його обсяги суттєво знижується в порівнянні з попередніми роками. Для прикладу в 2019 р. товариство отримало чистий прибуток в розмірі 33876 тис. грн. ТОВ «Полтава-Сад» потребує вжиття заходів направлених на підвищення своєї ефективності.

В умовах сьогодення для вітчизняних підприємств важливою умовою підвищення ефективності своєї діяльності є активізація інноваційної діяльності. Тому доцільно у наступному підрозділі кваліфікаційної роботи провести аналіз фінансового забезпечення інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад».

2.2 Аналіз фінансового забезпечення інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад»

Безпосередньо діяльність ТОВ «Полтава-Сад» по вирощування, збору, переробці вирощеної продукції, а також її фасування та упаковування вимагає від ТОВ «Полтава-Сад» наявності сучасних технологій. Зокрема, це стосується тракторів, сівалок, комбайнів, які дозволяють проводити польові роботи. Окрім того ТОВ «Полтава-Сад» має власний завод по переробці та зберіганню вирощеної продукції, який оснащений автоматизованими виробничими лініями, потужними фільтрами, фасувальними пристроями тощо. Тому ТОВ «Полтава-Сад» систематично здійснює інноваційну діяльність, яка супроводжується придбанням та освоєнням сучасних технологій, передової техніки, оновленням асортименту за рахунок продуктових-новинок, автоматизацією бізнес-процесів за рахунок інформаційних технологій тощо. На рис. 2.3 наведемо основні напрями інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад».

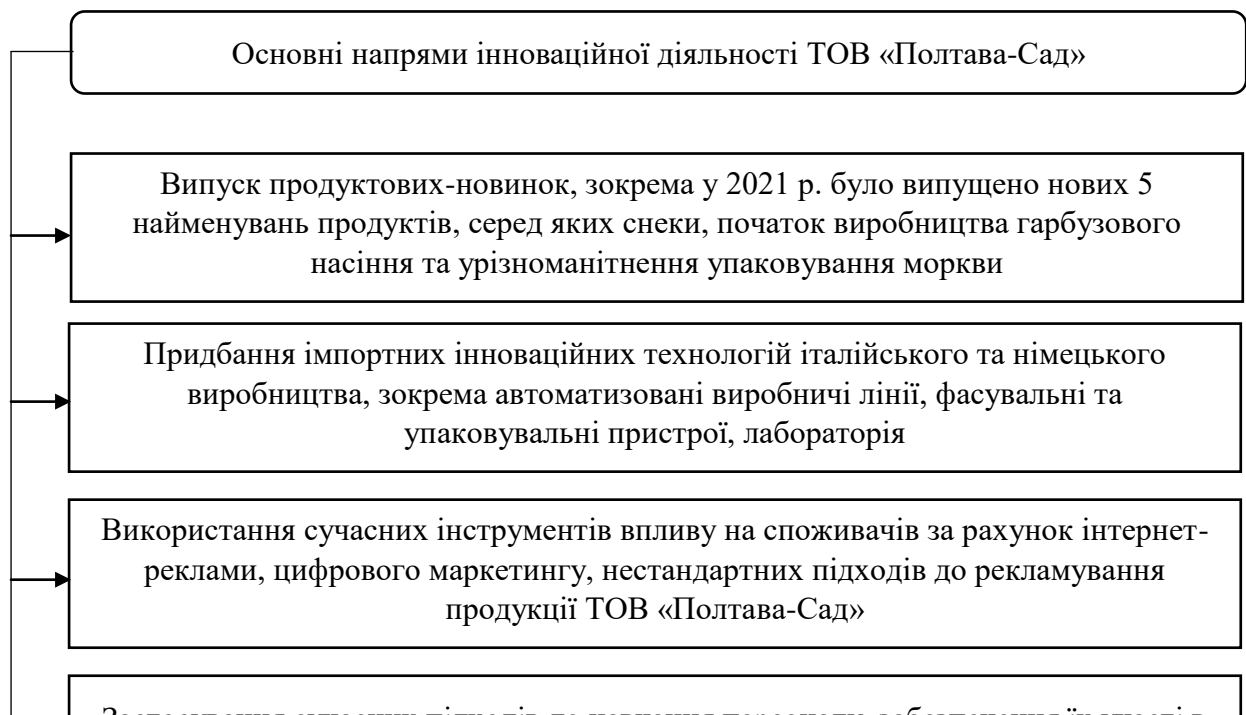

Рисунок 2.3 – Основні напрями інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад»

З наведеного можемо зробити висновок про те, що ТОВ «Полтава-Сад» у свою діяльність впроваджує різноманітні інновації: продуктові, технологічні, маркетингові та організаційні. У першу чергу ТОВ «Полтава-Сад» концентрується на впровадженні продуктових та технологічних інновацій. Для цього ТОВ «Полтава-Сад» має власну виробничу лабораторію, яка проводить детальні дослідження, розробляє нетрадиційні смаки снєків з метою задоволення уподобань різних категорій споживачів. Технологічні інновації на ТОВ «Полтава-Сад» полягають у придбанні сучасних імпортних технологій, які дозволяють збільшити обсяги виробництва, поліпшити якість продукції, автоматизувати окремі процеси.

Серед недоліків впровадження технологічних інновацій на ТОВ «Полтава-Сад» слід відзначити те, що в основному вище керівництво орієнтується на придбання нових технологій для заводу по переробці продукції. Тоді, як досліджуване товариство має застарілі комбайни, за допомогою яких відбувається збір урожаю. До того ж ТОВ «Полтава-Сад» у наявності має лише 2 комбайна, що унеможлиблює швидкий збір урожаю. Внаслідок цього можливий збір урожаю із запізненням, що впливає на їх якість, а також втрати при їх зборі.

Маркетингові інновації на ТОВ «Полтава-Сад» зводяться до використання сучасних підходів до рекламування продукції. Зокрема, підприємство нещодавно запустило власний веб-сайт, який знаходиться за доменом: <https://carrot.in.ua/>. На даному веб-сайті ТОВ «Полтава-Сад» публікує останні новини, знайомить з історією та виробництвом підприємства, а також

розміщує каталоги з продукцією. Не можна сказати, що запуск веб-сайту є інновацією, але з огляду на те, що ТОВ «Полтава-Сад» його нещодавно запустив, то саме для підприємства це є інновацією.

Організаційні інновації на ТОВ «Полтава-Сад» полягають у використанні нових підходів до навчання та розвитку персоналу. Так, ТОВ «Полтава-Сад» має іноземних партнерів, на підприємствах яких співробітники підприємства мають змогу підвищувати кваліфікацію, ознайомлюватися з сучасними технологіями, їх використанням, отримання нових знань тощо.

Зазначимо, що хоч інноваційна діяльність на ТОВ «Полтава-Сад» і здійснюється, але не систематично. Впровадження тих чи інших інновацій відбувається лише за потреби, коли виникає певна проблема і необхідно її вирішувати. Зокрема, при переробці моркви головним технологом виявлено, що виникають великі відходи. Після цього прийнято рішення щодо придбання сучасної автоматизованої лінії по переробці моркви, що дозволило більш якісніше її переробляти та зменшити розмір відходів на 15 %. Окремого структурного підрозділу на ТОВ «Полтава-Сад», яка б займалася інноваційною діяльністю не має. Між керівниками товариства розподілені сфери щодо впровадження інновацій. Зокрема, комерційний директор вносить пропозиції щодо впровадження маркетингових та продуктових інновацій, а HR-менеджер здебільшого відповідає за організаційні інновації. Головний агроном та головний інженер відповідають за технологічні інновації. Кінцеве рішення щодо впровадження тієї чи іншої інновації на ТОВ «Полтава-Сад» приймається вищим керівництвом товариства на основі детального аналізу інноваційних пропозицій та їх економічне обґрунтування.

У табл. 2.4 наведемо аналіз стану інноваційної діяльності на ТОВ «Полтава-Сад».

Таблиця 2.4

Аналіз стану інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад» за 2019-2021 рр.

Показник	Роки			Відхилення 2021 р. (+;-) від	
	2019	2020	2021	2019 р.	2020 р.

Впроваджено нові технологічні процеси, одиниць	2	3	2	0	-1
Впроваджено продуктиві інновації, одиниць	6	3	2	-4	-1
Впроваджено нову техніку, програмне забезпечення, одиниць	18	12	9	-9	-3
Частка реалізованої інноваційної продукції у загальних обсягах, %	15	11	8	-7	-3
Обсяг інноваційних витрат, тис. грн.	7085	5550	2860	-4225	-2690

Згідно наведених даних можемо зробити висновок про те, що найбільш інноваційно активним ТОВ «Полтава-Сад» було в 2019 р. В цей рік було впроваджено підприємством 18 одиниць нової техніки, програмного забезпечення, а також 6 видів продуктових-новинок випущено на ринок. Протягом 2020-2021 рр. інноваційна діяльність ТОВ «Полтава-Сад» сповільнилася, що може бути обумовлено загальним зниженням рівнем прибутку товариства, а відповідно і вільними фінансовими ресурсами. У 2021 р. ТОВ «Полтава-Сад» на інноваційну діяльність спрямувало загалом 2860 тис. грн. фінансових ресурсів, що на 4225 тис. грн. та 2690 тис. грн. менше від 2019-2020 рр.

Отже, протягом 2019-2021 рр. ТОВ «Полтава-Сад» зменшив розміри фінансування інноваційної діяльності. На рис. 2.4 графічно можемо відобразити структуру джерел фінансування ТОВ «Полтава-Сад» за 2019-2021 рр.

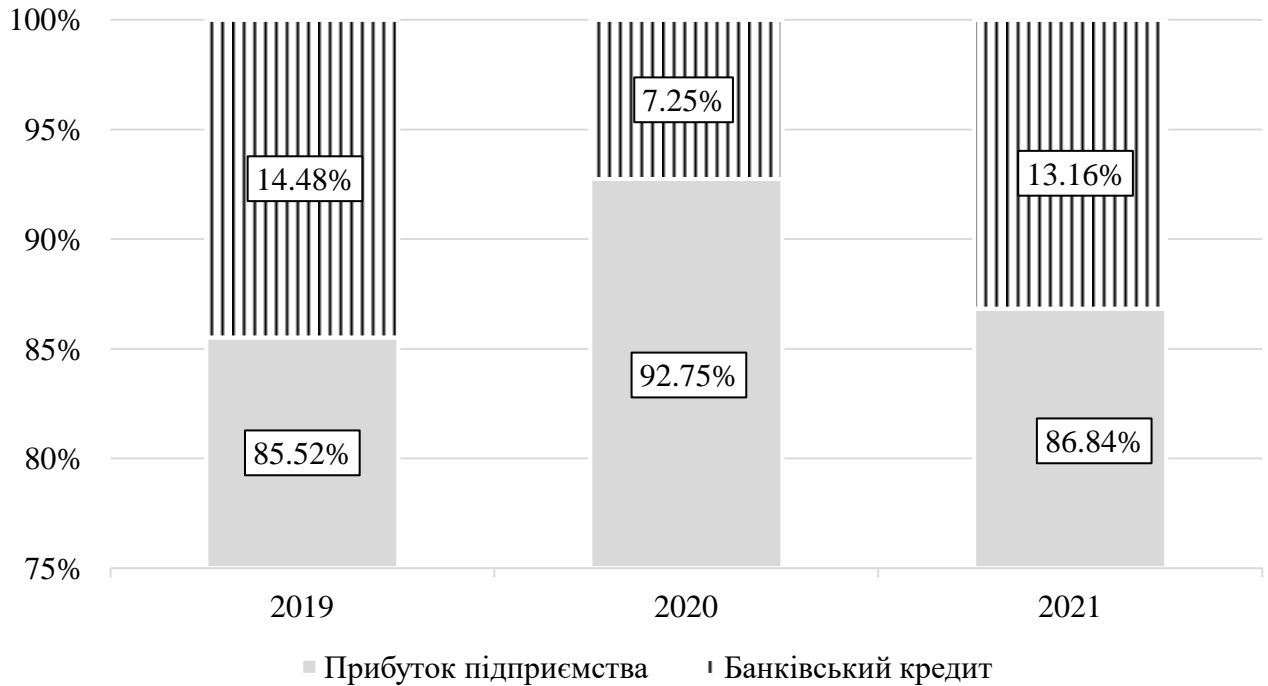

Рисунок 2.4 – Структура джерел фінансування інноваційної діяльності на ТОВ «Полтава-Сад» за 2019-2021 рр.

ТОВ «Полтава-Сад» в основному покладається на власні фінансові джерела фінансування інноваційної діяльності. Так, у 2021 р. частка прибутку ТОВ «Полтава-Сад» у джерелах фінансування інноваційної діяльності складала 86,84 %, а на банківський кредит припадало 13,16 %. У 2020 р. частка прибутку ТОВ «Полтава-Сад» становила 92,75 % у загальних обсягах фінансування інноваційної діяльності, а на банківський кредит припадало 7,25 %. Іншими джерелами фінансування інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад» не користувалося для впровадження інновацій. Банківські кредити є досить дорогими та не вигідними через високу процентну ставку. Тому для ТОВ «Полтава-Сад» основним джерелом фінансування інноваційної діяльності виступає прибуток підприємства.

На основі результатів проведеного аналізу на рис. 2.5 можемо виділити основні позитивні та негативні сторони інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад».

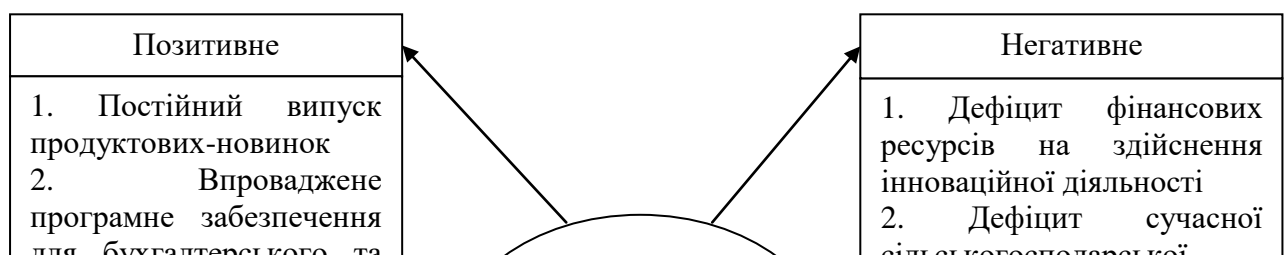

Рисунок 2.5 – Стан інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад»

Таким чином, ТОВ «Полтава-Сад» здійснює інноваційну діяльність та впроваджує різноманітні інновації. У процесі аналізу встановлено, що ТОВ «Полтава-Сад» у якості інновацій імпортує зарубіжні технології для переробки продукції, її пакування та фасування. Також ТОВ «Полтава-Сад» постійно працює над розширенням асортименту продукції за рахунок розробки продуктових-інновацій. Серед головних проблем інноваційної діяльності підприємства виділено нестачу сучасної сільськогосподарської техніки, зниження розміру фінансування впровадження інновацій (з 7 до 3 млн. грн.). Для усунення виявлених проблем важливим є пошук альтернативних джерел фінансування інноваційної діяльності.

3 НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ПОЛТАВА-САД»

3.1 Пропозиції щодо розвитку ТОВ «Полтава-Сад» на інноваційній основі

Результати проведеного аналізу в попередньому розділі кваліфікаційної роботи свідчать про наявність проблем у діяльності ТОВ «Полтава-Сад», зокрема й у частині його інноваційної діяльності. Внаслідок чого розміри прибутків ТОВ «Полтава-Сад» щороку зменшуються, знижується ефективність

його функціонування, а також товариство втрачає свої конкурентні позиції. Аграрна сфера, у якій функціонує ТОВ «Полтава-Сад» сама по собі вимагає активного здійснення інноваційної діяльності, через освоєння сучасних технологій, які здатні суттєво поліпшити бізнес-процеси товариства. Тому вважаємо за необхідне сформулювати перелік пропозицій щодо розвитку ТОВ «Полтава-Сад» на інноваційній основі (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Пропозиції щодо розвитку ТОВ «Полтава-Сад» на інноваційній основі

№	Виявлені при аналізі проблеми	Шляхи вирішення існуючих проблем
1	Дефіцит фінансових ресурсів на здійснення інноваційної діяльності	створення власного фонду інноваційного розвитку; участь у міжнародних та державних програмах фінансування інноваційних проєктів; використання альтернативних джерел фінансування інновацій, зокрема лізинг.
2	Нестача знань у працівників з впровадження інноваційних проєктів	використання інструменту бенчмаркінгу для вивчення кращого передового досвіду з питань впровадження інновацій; стимулювання персоналу до генерації раціоналізаторських та інноваційних ідей; участь вищого керівництва у спеціалізованих форумах, конференціях присвячених темі агроінновацій; впровадження спеціалізованої програми для управління інноваційними проєктами, зокрема Project Expert.
3	Дефіцит сучасної сільськогосподарської техніки	оновлення матеріально-технічної бази, зокрема придбання морквозбиральних комбайнів; проведення систематичної оцінки стану техніки та проведення їх модернізації

Запропоновані нами пропозиції спрямовані саме на вирішення ключових проблем, які виявлені у попередньому розділі кваліфікаційної роботи. Вважаємо, що саме їх впровадження дозволить активізувати інноваційну діяльність та підвищити її ефективність. Обґрунтуємо запропоновані пропозиції.

Інноваційна діяльність зводиться до впровадження певних інновацій у різні сфери діяльності підприємства. Для того, щоб це здійснити перш за все необхідна ідея, пропозиція, яка надалі через відповідні рішення та дії

переростає в повномасштабну інновацію для ТОВ «Полтава-Сад». Щоб забезпечити систематичну інноваційну діяльність на ТОВ «Полтава-Сад» та забезпечити безперервний потік інноваційних ідей слід залучати усіх працівників товариства до даного процесу. Для цього рекомендовано на ТОВ «Полтава-Сад» запровадити систему винагороди за раціоналізаторські та інноваційні ідеї. З практики відомих міжнародних компаній відомо, що доволі часто найбільш вдалі інноваційні ідеї генерують не представники вищого ешелону управління підприємства, а виробничий персонал. Останні задіяні у всіх виробничих процесах, здійснює рутинні операції та може мати цікаві ідеї як можна поліпшити окремі процеси. Тому рекомендовано на ТОВ «Полтава-Сад» стимулювати весь трудовий колектив до генерації раціоналізаторських та інноваційних ідей.

Зокрема, для цього пропонується ввести на товаристві премії за раціоналізаторські та інноваційні ідеї, які будуть впроваджені у діяльність ТОВ «Полтава-Сад». Зокрема, автору такої ідеї, яка принесе користь товариству пропонується виплачувати одну з таких видів премій, як:

- від 1 до 3 % одноразової виплати від отриманих коштів за реалізацію інноваційної продукції;
- від 1 до 2 % від розміру економічної вигоди, яку отримала підприємство завдяки запровадженій інноваційній технології.

Відповідно передбачається, що запровадження таких премій дозволить залучити весь трудовий колектив у інноваційну діяльність ТОВ «Полтава-Сад». Вище керівництво отримає велику кількість раціоналізаторських та інноваційних ідей для опрацювання та вибору найкращих, які зможуть принести користь ТОВ «Полтава-Сад».

Також для ТОВ «Полтава-Сад» хронічною проблемою є нестача фінансових ресурсів. Тому товариству доцільно звернути свою увагу на альтернативні джерела фінансування інновацій. У першу чергу це стосується лізингу, який є відносно новим інструментом фінансування інновацій в Україні. Окрім цього нині існує велика кількість державних та фінансових програм, які

дозволяють отримати фінансування на реалізацію інноваційних проєктів. ТОВ «Полтава-Сад» може взяти участь у таких програм.

Доцільно на ТОВ «Полтава-Сад» створити власний фонд інноваційного розвитку. Зокрема, пропонується щорічно 5 % з розміру отриманого чистого прибутку відраховувати в цей фонд. Також 3 % з отриманих коштів за реалізацію інноваційної продукції, досягнутої економії за рахунок інновацій чи інших отриманих економічних вигід також спрямовувати у фонд інноваційного розвитку ТОВ «Полтава-Сад». Ці кошти на товаристві використовуватимуться виключно в інноваційних цілях для впровадження певних інновацій, наукових-розробок, ноу-хау. Це забезпечить постійно наявність власних фінансових ресурсів, які використовуватимуться для фінансування інноваційної діяльності.

Іншою вагомою проблемою на ТОВ «Полтава-Сад» є нестача знань у працівників в частині управління та впровадження інноваційних проєктів. Для її вирішення пропонуємо на ТОВ «Полтава-Сад» використовувати бенчмаркінг як інструмент вивчення кращого досвіду аграрних підприємств з впровадження інновацій. На основі вивчення кращих практик працівники ТОВ «Полтава-Сад» будуть допускати менше помилок при впровадженні інновацій та відслідковувати останні тренди у аграрній сфері.

Вищому менеджменту ТОВ «Полтава-Сад», який розробляє інноваційні проєкти можна рекомендувати брати участь в різних міжнародних конференціях, форумах присвячених агроінноваціям. Це дозволить їм освоїти нові знання в частині інноваційної діяльності, а також ділитися власним досвідом з представниками інших провідних компаній. Також на ТОВ «Полтава-Сад» можна впровадити сучасне програмне забезпечення, яке призначене для управління інноваційними проєктами. Більшість розрахунків, планування інноваційних проєктів на ТОВ «Полтава-Сад» здійснюється у програмі Excel. Дана програма має досить обмежений в даній сфері функціонал та вимагає виконання значної кількості операцій з боку працівників. На ринку ІТ існує велика кількість спеціалізованих програмних продуктів, які дозволяють суттєво покращити даний процес та призначені саме для

управління проєктами. Зокрема, популярною є програма Project Expert. Керівництву ТОВ «Полтава-Сад» можна впровадити дану програму, що сприятиме підвищенню ефективності управління інноваційною діяльністю.

З впровадження запропонованих пропозицій управління інноваційної діяльністю ТОВ «Полтава-Сад» суттєво покращиться. Доцільним також вбачається розробка переліку інновацій, які можна впровадити ТОВ «Полтава-Сад» в першу чергу з активізацією інноваційної діяльності.

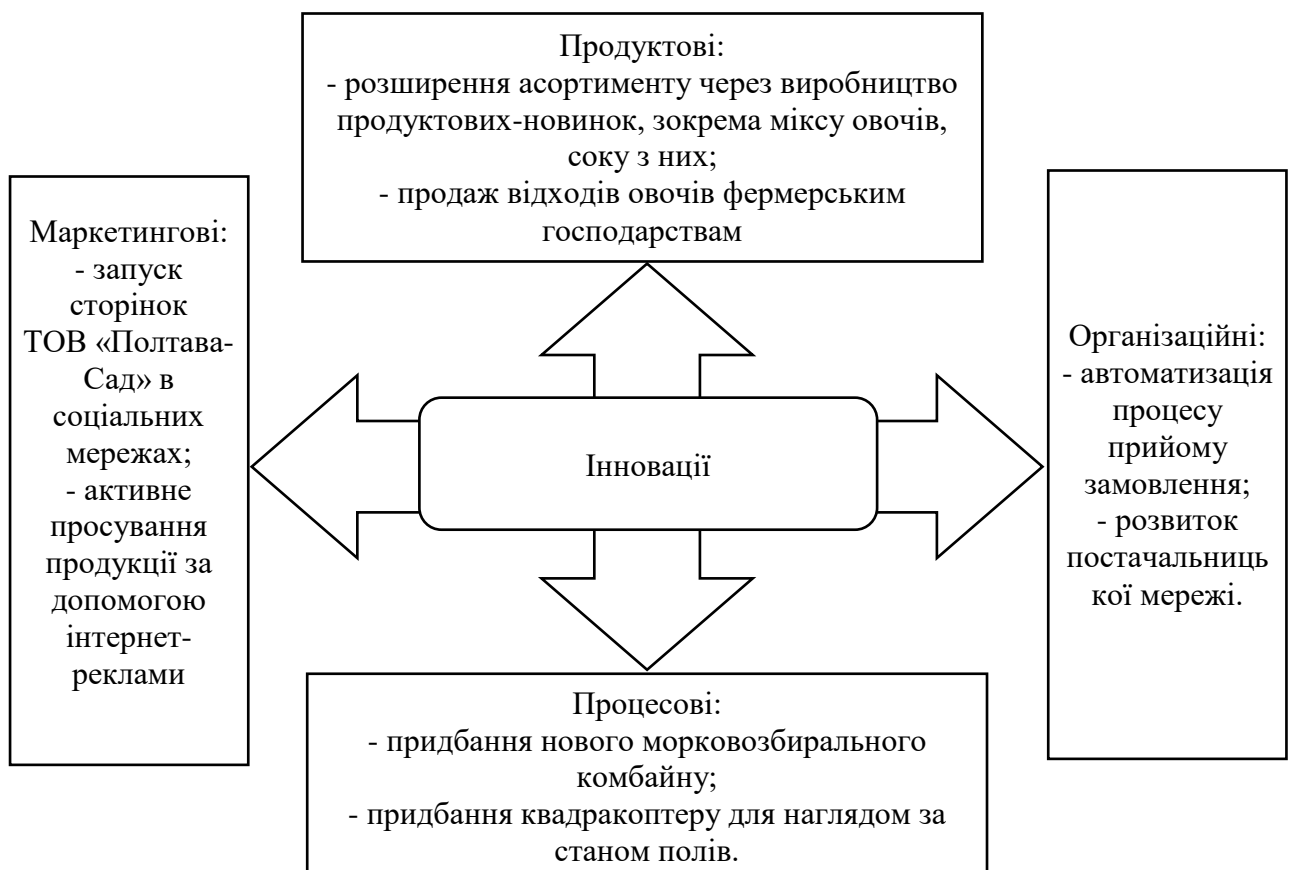

Рисунок 3.1 – Пропоновані інновації щодо впровадження у діяльність ТОВ «Полтава-Сад»

Одночасне впровадження усіх інновацій неможливе через потребу в значних фінансових ресурсах, крім того кожен інноваційний проєкт вимагає детального планування та реалізації. Першочергово зважаючи на особливості діяльності ТОВ «Полтава-Сад» необхідно впровадити у свою діяльність процесні інновації, а саме придбати новий морковозбиральний комбайн. Це дозволить забезпечити своєчасний збір урожаю, а також зменшити втрати й пошкодження моркви.

Таким чином, з метою підвищення інноваційної активності ТОВ «Полтава-Сад» запропоновано ряд пропозицій щодо вирішення існуючих проблем. Для вирішення проблеми з фінансуванням інноваційної діяльності запропоновано: створення власного фонду інноваційного розвитку; участь у міжнародних та державних програмах фінансування інноваційних проєктів; використання альтернативних джерел фінансування інновацій, зокрема лізинг. Окрім цього запропоновано використовувати бенчмаркінг для вивчення кращого досвіду з впровадження агроінновацій, а також запровадити стимулювання персоналу до генерації раціоналізаторських та інноваційних ідей. Передбачається, що за рахунок цих нововведень підвищить ефективність інноваційної діяльності та дозволить впроваджувати більше кількості інновацій. Також розроблено ряд пропозицій щодо впровадження інновацій у діяльність ТОВ «Полтава-Сад», основним з яких є придбання сучасного морковозбирального комбайну.

У наступному підрозділі кваліфікаційної роботи на прикладі даної інновації проведемо розрахунок економічної ефективності її впровадження.

3.2 Обґрунтування доцільності впровадження запропонованих заходів у діяльність ТОВ «Полтава-Сад»

Запорукою успіху функціонування ТОВ «Полтава-Сад» на ринку є розвиток на інновацій основі, що передбачає активне впровадження різноманітних інновацій. Існує велика кількість потенційних інновацій, які може ТОВ «Полтава-Сад» впровадити у свою діяльність. Перш за все необхідно виходити з реальних виробничих потреб товариства та його можливостей. На даний час в умовах нестачі сільськогосподарської техніки та великого зносу існуючих доцільним є придбання нового морковозбирального комбайну.

Оскільки нині для збору врожаю моркви, яка є основним продуктом на ТОВ «Полтава-Сад», використовуються застаралі морковозбиральні комбайни. Як наслідок при їх використанні на ТОВ «Полтава-Сад» існують значні втрати

врожаю через неякісний збір. За суб'єктивними оцінками агронома ТОВ «Полтава-Сад» ці втрати складають 15-25 %. Відповідно саме скільки ТОВ «Полтава-Сад» щороку втрачає при зборі урожаю моркви. Також застарілі морковозбиральні комбайни призводять до пошкодження моркви, яка менш тривалий час зберігається та як наслідок через швидке псування не використовується у подальшому для переробки.

Проведений аналіз дозволив виявити, що досить ефективним та потужним є морковозбиральний комбайн Dewulf, який виробляється бельгійською компанією (рис. 3.2).

Рисунок 3.2 – Морковозбиральний комбайн Dewulf бельгійського виробництва [26]

Доцільно оновити власний автопарк морковозбиральних комбайнів за рахунок придбання Dewulf бельгійського виробництва. Адже, його впровадження стане надійним рішенням для вирішення існуючих проблем, які виникають при зборі врожаю моркви. Так, даний комбайн є надсучасним та самостійно здійснює очищення коренеплода від бадилля та завантажую готову продукцію одразу в ящики. Ті комбайни, які зараз використовуються вимагають

попередньої роботи трактора, який зрізає бадилля моркви. До того ж пошкодження кореноплодів при використанні морковозбирального комбайну Dewulf не перевищує 2 %. На рис. 3.3 можемо навести основні переваги, які отримає товариство від придбання надсучасного морковозбирального комбайну.

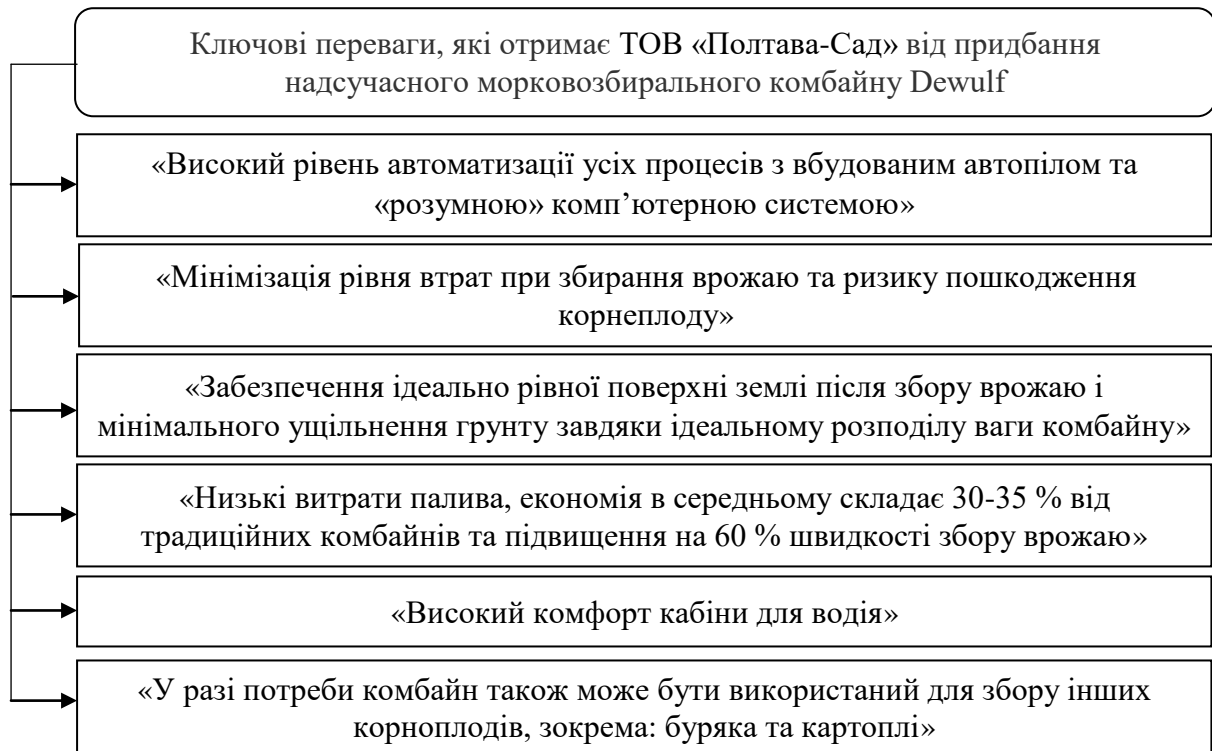

Рисунок 3.3 – Ключові переваги, які отримає ТОВ «Полтава-Сад» від придбання надсучасного морковозбирального комбайну Dewulf [26]

Далі необхідно провести розрахунок економічної ефективності впровадження запропонованої інновації. Для цього слід визначити можливі витрати на впровадження даного комбайну, а також економічні вигоди від його експлуатації. Вартість одного такого морковозбирального комбайну складає 5 млн. грн. При цьому розмір чистого прибутку ТОВ «Полтава-Сад» у 2021 р. склав 6463 тис. грн. Фактично ТОВ «Полтава-Сад» може повністю профінансувати дану інновації. Водночас товариство в процесі своєї діяльності несе й інші витрати, плюс до цього нині вкрай нестабільна політико-економічна

ситуація в країні. Тому ТОВ «Полтава-Сад» повинно мати власний фінансовий резерв. З огляду на це для фінансування придбання морковозбирального комбайну ТОВ «Полтава-Сад» слід скористатися фінансовим лізингом. Нині на лізинговому ринку середня відсоткова ставка для аграрних підприємств складає 16 %. За допомогою лізингу ТОВ «Полтава-Сад» зможе виплачувати вартість морковозбирального комбайну поступово впродовж 5 років.

Знайдемо річний лізинговий платіж за формулою:

$$(3.1) \quad L = \left(P - S \times \frac{1}{(1+i)^n} \right) \times \left(\frac{i}{1 - (1+i)^{-n}} \right)$$

де L – лізинговий платіж.

P – первісна вартість предмета лізингу;

N – кількість періодів (5 років);

i – процентна ставка для вказаного періоду (16 %);

S – залишкова (викупна) вартість предмета лізингу.

Підставивши відомі значення у вищенаведену формулу знаходимо річні фінансові платежі:

$$L = \left(5\,000\,000 - 500\,000 \times \frac{1}{(1+0,16)^5} \right) \times \frac{0,16}{1 - (1+0,16)^{-5}} = 4761905 \times 0,3019 = 1437619 \text{ грн.}$$

Отже, річний лізинговий платіж для ТОВ «Полтава-Сад» складе 1437619 грн. на рік протягом 5 років або ж 119801,6 грн. на місяць. Ці кошти зважаючи на результати господарської діяльності товариства будуть посильними для ТОВ «Полтава-Сад».

У табл. 3.2 проведемо загальний розрахунок вартості придбання морковозбирального комбайну Dewulf за допомогою фінансового лізингу.

Таблиця 3.2

**Загальний розрахунок вартості придбання морковозбирального комбайну
Dewulf за допомогою фінансового лізингу**

Період, роки	Розмір щорічних платежів за договором лізингу, грн.	Податковий вигащ у розмірі 18 % від лізингових платежів	Щорічні витрати товариства, грн.
Авансовий платіж	300 000	54000	246 000
1	1437619	258771,4	1 178 848
2	1437619	258771,4	1 178 848
3	1437619	258771,4	1 178 848
4	1437619	258771,4	1 178 848
5	1437619	258771,4	1 178 848
Залишкова вартість	500 000	90000	410 000
Сума	7988095	1437857	6 550 238

Джерело: розраховано автором

Отже, використовуючи фінансовий лізинг придбання морковозбирального комбайну Dewulf складе для ТОВ «Полтава-Сад» 6 550 328 грн. При цьому цю вартість товариство розподілить рівномірно протягом 5 років. Зважаючи на зростаючий рівень інфляції та складну економічну ситуацію для ТОВ «Полтава-Сад» краще скористатися фінансовим лізингом, а ніж одразу використати усі власні фінансові ресурси. Іншу частину свого прибутку ТОВ «Полтава-Сад» зможе використати для впровадження інших інновацій.

Що стосується економічних вигід, які отримає ТОВ «Полтава-Сад» від подальшої експлуатації морковозбирального комбайну, то їх визначити складно через залежність діяльності товариства від погодних умов, а також складно спрогнозувати ситуацію на ринку через воєнний стан. Тому виходимо при розрахунку економічної ефективності з досвіду інших аграрних підприємств. Так, в середньому використання даного комбайну під час збору урожаю моркви забезпечує підвищення чистого доходу на 15 % за рахунок зменшення втрат. Відповідно приріст чистого доходу можемо визначити за формулою:

$$\text{ЧД}_{\text{п}} = \text{ЧД}_{\text{зв}} \times \text{К}$$

(3.2)

де $\text{ЧД}_{\text{п}}$ – планове зростання чистого доходу від реалізації продукції, тис. грн.;

$\text{ЧД}_{\text{зв}}$ – розмір чистого доходу від реалізації продукції у звітному році, тис. грн.;

К – плановий коефіцієнт зростання чистого доходу від реалізації продукції (у нашому випадку – 0,3).

Планове зростання чистого доходу складе:

$$\text{ЧД}_{\text{п}} = 121345 \times 0,15 = 18201 \text{ тис. грн.}$$

Очікується зростання чистого доходу від реалізації продукції на 18201 тис. грн. Відповідно економічний ефект визначимо за формулою:

$$\text{ЕЕ} = \text{ЧД}_{\text{п}} - \text{В}$$

(3.3)

де ЕЕ – економічний ефект, тис. грн.;

В – витрати на впровадження морковозбирального комбайну, тис. грн.

Відповідно економічний ефект складе:

$$\text{ЕЕ} = 18201 - 6550,238 = 11650,76 \text{ тис. грн.}$$

Прогнозований економічний ефект від впровадження такої інновації як морковозбирального комбайну для потреб ТОВ «Полтава-Сад» складає

11650,76 тис. грн. Розрахунок економічної ефективності проводимо за формулою:

$$E = \frac{EE}{B}$$

(3.4)

де E – економічна ефективність запропонованих заходів.

$$E = \frac{11650,76}{6550,238} = 1,77$$

Економічна ефективність запропонованої інновації складає 1,77 грн. Це свідчить про те, що ТОВ «ПОЛТАВА-САД» зможе отримати додаткові 1,77 грн. на 1 грн. вкладених у придбання морковозбирального комбайну. Тому можемо зробити висновок, що запропоновані заходи є економічно вигідними, а ТОВ «ПОЛТАВА-САД» слід розвиватися на інновацій основі.

Таким чином, оцінку економічної ефективності запропонованих заходів проведено на прикладі впровадження морковозбирального комбайну, що відноситься до технологічних інновацій. В якості інструменту фінансування даної інновації запропоновано використати фінансовий лізинг, що дозволить витрати розподілити рівномірно на 5 років. Загальний економічний ефект складає 11650,76 тис. грн. від подальшої експлуатації морковозбирального комбайну, а економічна ефективність становить 1,77 грн. Тому можемо констатувати, що впровадження даної інновації для ТОВ «ПОЛТАВА-САД» є економічно вигідним. Після її успішного впровадження досліджуване товариство може впроваджувати й наступні інновації.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання даного дослідження було здійснено обґрунтування теоретико-методичних положень інноваційної діяльності підприємства, її джерел фінансування, а також розробка практичних рекомендацій щодо підвищення її ефективності на ТОВ «Полтава-Сад». За результатами цього можемо зробити наступні висновки:

1. Досліджено сутність та зміст інноваційної діяльності підприємства. Активна інноваційна діяльність є важливим атрибутом підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємства. Під інноваційною діяльністю розуміється діяльність підприємства по впровадженню певних нововведень. Результатом інноваційної діяльності є інновації, які поділяються на такі чотири типи: продуктові, процесові, організаційні та маркетингові. Як правило, підприємства у свою діяльність залучають інновації усіх чотирьох типів. Для вітчизняних підприємств в сучасних умовах інноваційна діяльність важлива з огляду на те, що вона сприяє формуванню нових конкурентних переваг, підвищенню рівня конкурентоспроможності, зниження витрат, збільшенню доходів та прибутків.

2. Розглянуто джерела фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств України. Важливим питанням у здійсненні інноваційної діяльності підприємства є фінансове забезпечення. Проведений аналіз дозволив визначити, що у якості джерел фінансування інноваційної діяльності вітчизняних підприємств можуть використовуватися власні кошти підприємства (прибуток, внески акціонерів, безповоротні інвестиції), а також залучені кошти (кредити, міжнародні гранти, місцевий та державний бюджет, кошти іноземних інвесторів тощо). Кожне з джерел фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємства має свої як переваги, так і недоліки. Водночас як показують офіційні статистичні дані реально підприємства інноваційну діяльність фінансують за рахунок власних коштів, а саме прибутку. Хронічний дефіцит фінансових ресурсів на підприємствах стримують розвиток

інноваційної діяльності. В умовах воєнного стану перспективною є участь підприємств в міжнародних грантових програмах фінансування інноваційних проєктів.

3. Надано організаційно-економічну характеристику діяльності ТОВ «Полтава-Сад», яке є вітчизняним підприємством України, який має замкнений виробничий цикл: від посадки овочів, до їх збору та подальшої переробки. Уся продукція ТОВ «Полтава-Сад» є екологічно чистою та відповідає міжнародним стандартам якості. Проведений аналіз показав, що в цілому ТОВ «Полтава-Сад» є прибутковим підприємством. У 2021 р. розмір прибутку склав 6463 тис. грн., водночас його обсяги суттєво знижуються в порівнянні з попередніми роками. Для прикладу в 2019 р. товариство отримало чистий прибуток в розмірі 33876 тис. грн. ТОВ «Полтава-Сад» потребує вжиття заходів направлених на підвищення своєї ефективності.

4. Проведено аналіз фінансового забезпечення інноваційної діяльності ТОВ «Полтава-Сад». Встановлено, що ТОВ «Полтава-Сад» здійснює інноваційну діяльність та впроваджує різноманітні інновації. У процесі аналізу встановлено, що ТОВ «Полтава-Сад» у якості інновацій імпортує зарубіжні технології для переробки продукції, її пакування та фасування. Також ТОВ «Полтава-Сад» постійно працює над розширенням асортименту продукції за рахунок розробки продуктових-інновацій. Серед головних проблем інноваційної діяльності підприємства виділено нестачу сучасної сільськогосподарської техніки, зниження розміру фінансування впровадження інновацій (з 7 до 3 млн. грн.). Для усунення виявлених проблем важливим є пошук альтернативних джерел фінансування інноваційної діяльності.

5. Розроблено пропозиції щодо розвитку ТОВ «Полтава-Сад» на інноваційній основі. З метою підвищення інноваційної активності ТОВ «Полтава-Сад» запропоновано ряд пропозицій щодо вирішення існуючих проблем. Для вирішення проблеми з фінансуванням інноваційної діяльності запропоновано: створення власного фонду інноваційного розвитку; участь у міжнародних та державних програмах фінансування інноваційних проєктів;

використання альтернативних джерел фінансування інновацій, зокрема лізинг. Окрім цього запропоновано використовувати бенчмаркінг для вивчення кращого досвіду з впровадження агроінновацій, а також запровадити стимулювання персоналу до генерації раціоналізаторських та інноваційних ідей. Передбачається, що за рахунок цих нововведень підвищить ефективність інноваційної діяльності та дозволить впроваджувати більше кількість інновацій. Також розроблено ряд пропозицій щодо впровадження інновацій у діяльність ТОВ «Полтава-Сад», основним з яких є придбання сучасного морковозбирального комбайну.

6. Здійснено обґрунтування доцільності впровадження запропонованих заходів у діяльність ТОВ «Полтава-Сад». Оцінку економічної ефективності запропонованих заходів проведено на прикладі впровадження морковозбирального комбайну, що відноситься до технологічних інновацій. В якості інструменту фінансування даної інновації запропоновано використати фінансовий лізинг, що дозволить витрати розподілити рівномірно на 5 років. Загальний економічний ефект складає 11650,76 тис. грн. від подальшої експлуатації морковозбирального комбайну, а економічна ефективність становить 1,77 грн. Тому можемо констатувати, що впровадження даної інновації для ТОВ «ПОЛТАВА-САД» є економічно вигідним. Після її успішного впровадження досліджуване товариство може впроваджувати й наступні інновації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 12.11.2022).
2. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 11.11.2022).
3. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1561-12. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 02.11.2022).
4. Про інноваційну діяльність: Закон України від 26.12.2002 р. № 380-IV 2002. № 36. ст. 266. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 02.11.2022).
5. Про фінансовий лізинг: Закон України від № 1381-IV від 11.12.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 02.11.2022).
6. Батракова Т.І., Кузнецова А.В. Особливості цифрової економіки в Україні та у світі. *Вісник Запорізького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2018. № 2. С. 84-89.
7. Готра В.В., Ігнатко М.І. Теоретичні основи управління інноваційним розвитком агропромислового виробництва України. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка*. 2017. Випуск 1(7). С. 16-21.
8. Гранти на бізнес. Як і де отримати безповоротну фінансову допомогу на підприємництво. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/08/17/690436/> (дата звернення: 16.11.2022).
9. Гречко А.В. Економічне обґрунтування заходів з підвищення ефективності управління виробничою діяльністю підприємства на прикладі ДП «Антонов». *International Journal of Innovative Technologies in Economy*. 2017. Vol. 1. P. 47-51.

10. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 04.11.2022).
11. Джеджула В.В., Єпіфанова І.Ю., Цвик О.Г. Інноваційна діяльність як чинник конкурентоспроможності підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 4. С. 5-8.
12. Зянько В.В., Єпіфанова І.Ю., Зянько В.В. Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення в умовах трансформаційних змін економіки України: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2015. 168 с.
13. Ілляшенко С. М. Інноваційний розвиток: маркетинг і менеджмент знань. Харків: ТОВ «Діса плюс», 2016. 192 с.
14. Іщенко Н.А. Сучасний стан та фінансування інноваційної діяльності підприємств в Україні. *Проблеми економіки*. 2020. №4. С. 320-325.
15. Коваленко О.В. Проблемні аспекти становлення інноваційної системи України в контексті теорії технологічного розвитку. *Ефективна економіка*. 2015. № 3. С. 31.
16. Колєватова А.В., Коваленко А.С. Проблеми розвитку наукової та інноваційної діяльності в Україні, основні шляхи їх подолання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. № 23. Ч. 1. С. 130-134.
17. Колодяжна І.В. Джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств України. *Економіка і суспільство*. 2017. № 9. С. 448-453.
18. Комеліна О.В., Степаненко Є.В. Особливості застосування реінжинірингу бізнес-процесів на сучасному підприємстві. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. № 11. С. 129-134.
19. Кравченко Д.В. Ефект та ефективність діяльності організації. *Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (15 травня 2018 р.)*. Ч. 1. Полтава: ФОП Пусан А.Ф., 2018. С. 125-126.

20. Кужда Т. Особливості планування інноваційного розвитку підприємства. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2018. Вип. 2 (19). С. 26-36.
21. Кулиняк І.Я. Тенденції та перспективи розвитку ринку фінансового лізингу в Україні. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2019. № 1 (69). С. 48-57.
22. Лизанець А.Г. Реінжиніринг бізнес-процесів як метод вдосконалення ведення бізнесу. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2018. Вип. 2 (10). С. 54-57.
23. Лігоненко Л.О. Цільові параметри планування інноваційного розвитку підприємств. *Економіка розвитку*. № 3 (75). 2015. С.80-87
24. Лізингова галузь в Україні: тенденції та рекомендації для зростання. URL: http://uul.com.ua/wp-content/uploads/2018/10/Leasing_report_ukr_final_09202018.pdf (дата звернення: 08.11.2022).
25. Лук'яниця А.Ю. Технологічні інновації та підприємництво в глобальній економіці. *Вісник Національного технічного університету*. 2016. № 48 (1220). С. 106-111.
26. Морковозбиральний комбайн Dewulf. URL: <https://aphgroup.com>. (дата звернення: 16.11.2021).
27. Недбалюк О.П. Планування інноваційної діяльності підприємств *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 12. С. 310-314.
28. Олійник Л. В. Управління інноваційним розвитком підприємства на основі формування інноваційних програм підприємств. *Економіка і організація управління*. 2017. №3 (27). С. 51-59.
29. Організація економічного співробітництва та розвитку. URL: oecd.org (дата звернення: 12.11. 2022).
30. Питель С.В. Удосконалення оцінки ефективності. *Економічний аналіз : зб. наук. праць. Тернопільський національний економічний університет*. 2016. Том 24. № 2. С. 59-64.

31. Пілявоз Т.М., Глущенко Л.Д. Методичний підхід до оцінювання результатів інноваційного розвитку підприємства на базі інтегрального показника рівня інноваційного розвитку. *Ефективна економіка*. 2018. № 6. С. 66-72.
32. Поліщук О.О. Сутність поняття «інноваційна діяльність» як соціально-економічної категорії. *Економічний вісник Донбасу*. 2018. № 3 (21). С. 169-171.
33. Програми підтримки інноваційної діяльності. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=bec6bfc5-aa0a-4712ae98-928855c59be5&title=ProgramiPidtrimkiInnovatsiinoiDiialnosti-&isSpecial=true> (дата звернення: 12.11.2022).
34. Савченко О.В., Руденко О.А. Економічне оцінювання та управління інвестиційною діяльністю на промислових підприємствах. *The scientific heritage*. 2017. № 13 (13). С. 17-22.
35. Сакевич Л. С. Інноваційна діяльність в Україні: сучасний стан та проблеми розвитку. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. 2020. №3(59). С. 172-176.
36. Степаненко О.П. Перспективні напрями цифрової трансформації в контексті розбудови цифрової економіки. *Моделювання та інформаційні системи в економіці: зб. наук. пр.* 2017. № 93. С. 120-131.
37. Тарасюк М.В., Кощєєв О.О. Інновації в глобальній цифровій фінансовій сфері: оцінка трансформацій. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2017. Вип. 131. С. 94-110.
38. Тисько М.М. Управління інноваційним розвитком підприємства: дис.... канд. екон. наук : 08.00.04. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 187 с.
39. Ткаченко Т.П., Шевчук Н.А., Гончарук І.В. Напрями оптимізації інвестиційної діяльності підприємств. *Агросвіт*. 2018. № 7. С. 45-48.
40. ТОВ «ПОЛТАВА-САД»: офіційна сторінка. URL: <http://www.carrot.in.ua/o-kompanii/> (дата звернення: 16.11.2022).

41. Федулова І.В. Теоретичні положення щодо визначення сутності категорій «інноваційний процес» і «інноваційна діяльність». *Проблеми науки*. 2007. № 8. С. 2-7.
42. Федулова Л.І. Тенденції інноваційного розвитку економіки України як результат державної політики. *Інноваційна економіка*. 2018. №1-2. С. 11-19.
43. Федулова Л.І. Менеджмент організацій: підручник. Київ: Либідь, 2004. 448 с.
44. Харчук С. А. Стан інвестиційної діяльності підприємств України в умовах економічної нестабільності. *Журнал «Економіка та держава»*. 2020. №1. С. 66-72.
45. Ховрак І.В. Фінансування інноваційного розвитку: реалії та перспективи. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2013. № 1. С. 229-235.
46. Шпикуляк О.Г., Г.В. Мазур Інноваційна діяльність у механізмі стимулювання агропромислового виробництва. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2014. № 4. С. 73-77.
47. Юрчук Н.П., Вовк В.Ю., Топіна Р.П. Інноваційно-інвестиційна діяльність як основа реалізації концепції сталого розвитку економіки України. *Агросвіт*. 2019. № 3. С. 53-61.
48. Bartolec I. Transitory effects of personality on employee turnover. *European Journal of Management Issues*. 2018. № 26 (1-2). Pp. 3-13.
49. Blind K., Petersen S., Riilo C. The impact of standards and regulation on innovation in uncertain markets. *Research Policy*. 2017. 46 (1). Pp.249-264.
50. Fagerberg J., Mowery D., Nelson R. Innovation: A Guide to the Literature. Oxford: Oxford University Press. *The Oxford Handbook of Innovation*. 2014. № 3. Pp. 1-26.
51. Harry Bouwman, Shahrokh Nikou, Francisco J. Molina-Castillo, Mark de Reuver. *The impact of digitalization on business models. Digital Policy, Regulation and Governance*. 2018. Vol. 20 № 2. P. 105-124.

52. Komelina O., Chaikina A., Batiuta M., Sydorenko Y. Modern aspects of enterprise business process management. *Економіка і регіон: наук. вісн. ПолтНТУ*. Полтава, ПолтНТУ, 2018. № 4 (71). С. 53-58.
53. Komelina O.V., Vasiuta V.V., Miniailenko I.V. Spatial development of construction: modeling and its financial and investment support. *International Journal of Engineering & Technology*. 2018. №7, № 3.2. С. 183-190.
54. Michael Rachinger, Romana Rauter, Christiana Müller, Wolfgang Vorraber, Eva Schirgi. Digitalization and its influence on business model innovation. *Journal of Manufacturing Technology Management*. 2018. Vol. 20. № 7. P. 95-124.
55. Project Expert. URL: <https://www.expert-systems.com> (дата звернення: 19.11.2022).
56. Shalmo D., Christopher A. Williams, Luke Boardman. Digital transformation of bussines models – best practice, enablers and roadmap. *International Journal of Innovation Management*. 2017. Vol. 21(08). P. 1-17.
57. Shaulska L., Kovalenko S., Allayarov Sh., Sydorenko O., Sukhanova A. Strategic enterprise competitiveness management under global challenges. *Academy of Strategic Management Journal*. 2021. Vol. 20, Issue 4. P. 1-7.

Додаток А

Таблиця А.1

Основні підходи щодо тлумачення поняття «інноваційна діяльність»

Автор	Інноваційна діяльність – це	Джерело
Закон України «Про інноваційну діяльність»	«діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг»	[3]
Закон України «Про інвестиційну діяльність»	«випуск і розповсюдження принципово нових видів техніки і технологій; прогресивні міжгалузеві структурні зрушення; реалізація довгострокових науково-технічних програм з великими строками окупності витрат; фінансування фундаментальних досліджень для здійснення якісних змін стану продуктивних сил; розробка та впровадження нової, ресурсозберігаючої технології, призначеної для поліпшення соціального та екологічного становища»	[3]
Господарський Кодекс України	«діяльність учасників господарських відносин, що здійснюється на основі реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм з тривалими строками окупності витрат і впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя»	[2]
Організація економічного співробітництва та розвитку	«всі наукові, технологічні, організаційні, фінансові та комерційні дії, які дійсно призводять до практичної реалізації інновацій чи задумані з цією метою»	[29]
С.М. Ілляшенко	«процес створення, впровадження і поширення інновацій»	[13]
В.В. Зянько, І.Ю. Єпіфанова, В.В. Зянько	«комплекс економічних, технічних, правових, соціальних заходів, пов'язаних із розробкою, впровадженням та використанням інновацій, який має на меті досягнення певного економічного та / або соціального ефектів»	[12]
О.В. Коваленко	«процес, спрямований на реалізацію результатів закінчених наукових досліджень і розробок або інших науково-технічних досягнень в новий або вдосконалений продукт, реалізований на ринку, в новий або вдосконалений процес, використовуваний в практичній діяльності, а також пов'язані з ними додаткові дослідження і розробки»	[15]
О.О. Поліщук	«процес, спрямований на реалізацію результатів завершених наукових досліджень і розробок або певних науково-технічних досягнень в новий чи вдосконалений продукт, який реалізується на ринку, у новий або вдосконалений технологічний процес, що використовується в практичній діяльності, а також пов'язані з цим процесом наукові розробки та дослідження»	[32]
О.Г. Шичуляк, Г.В. Мазур	«такий вид діяльності, який на основі результатів наукових досліджень забезпечує створення принципово нової продукції, нової послуги, в результаті яких з'являється те, чого раніше не було»	[46]
K. Blind, S. Petersen, C. Riilo	«усі наукові, технологічні, організаційні, фінансові комерційні дії, що реально сприяють здійсненню інновацій або задумані з цією метою»	[49]
J. Fagerberg, D. Mowery, R. Nelson	«діяльність учасників господарських відносин, що здійснюється на основі реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм з тривалими строками окупності витрат і впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя»	[50]

Додаток Б

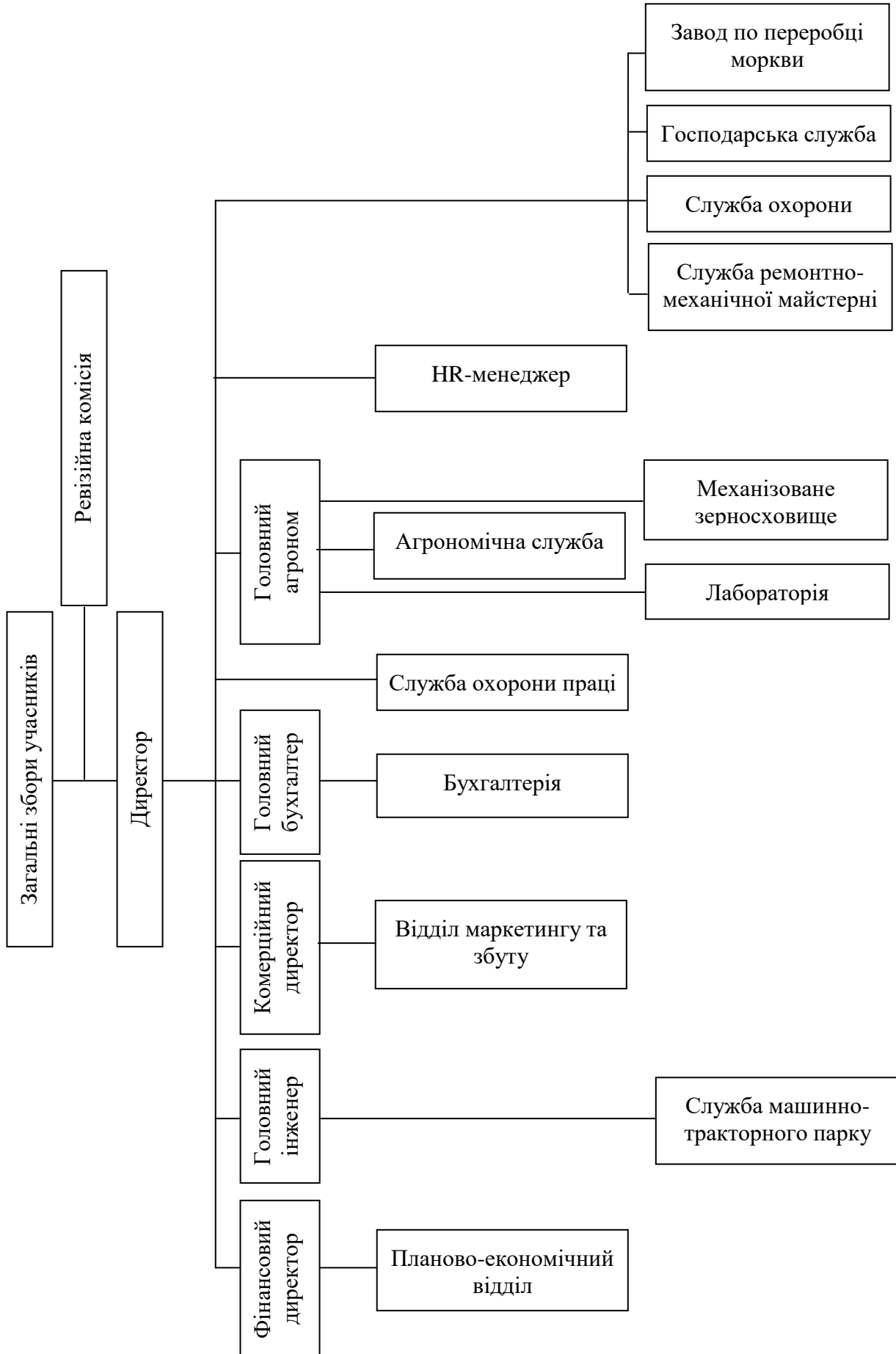

Рисунок Б.1 – Організаційна структура управління ТОВ «Полтава-Сад»

Додаток В

Фінансова звітність ТОВ «Полтава-Сад» за період 2019-2021 рр.

			КОДИ
		Дата	01.01.2022
Підприємство	ТОВ «ПОЛТАВА-САД»	за ЄДРПОУ	31034773
Територія	Полтавська область	за КОАТУУ	5320482001
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	<u>Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур</u>	за КВЕД	01.11
Адреса, телефон: 38751, Полтавська область, Полтавський район, с. Розсошенці, вул. Облачна, 1			

Баланс (Звіт про фінансовий стан) ТОВ «ПОЛТАВА-САД» на "31" грудня 2021 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	660	660
Основні засоби	1010	29640	29567
первісна вартість	1011	66883	71357
знос	1012	37243	41790
Довгострокові біологічні активи	1020	2348	2348
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	32648	32575
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	62979	67786
Виробничі запаси	1101	9325	10785
Незавершене виробництво	1102	21670	11345
Готова продукція	1103	31984	45656
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110	14622	15673
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	45223	58443
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	6542	5545
з бюджетом	1135		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2152	3343
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	29194	17565
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	7873	5546
Усього за розділом II	1195	170606	173901
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	203254	206476

Пасив	Код	На початок	На кінець
1	2	звітнього року	звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2889	2889
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	171775	143535
Неоплачений капітал	1425	-13	-13
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	174651	146411
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		20000
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		20000
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	13293	15290
товари, роботи, послуги	1615	4152	6776
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	284	545
розрахунками з оплати праці	1630	1114	2234
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними			
авансами	1635		
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з			
учасниками	1640		
Поточні забезпечення	1660	9257	14454
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	503	766
Усього за розділом III	1695	28603	40065
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	203254	206476

Підприємство

ТОВ «ПОЛТАВА-САД»

Дата

КОДИ
31.12.2021

за ЄДРПОУ

31034773

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	121345	109514
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(106767)	(88331)
Валовий: прибуток	2090	14578	21183
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	162345	147448
Адміністративні витрати	2130	(11234)	(9801)
Витрати на збут	2150	(12234)	(7714)
Інші операційні витрати	2180	(145354)	(140981)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	8101	10135
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		525
Інші фінансові доходи	2220	15	32
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	(235)	(110)
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	7871	10582
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	1418	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	--	--
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	6463	33876
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	--	--
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	--	--
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	--	--
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	--	--
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	6463	10582

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	79878	68433
Витрати на оплату праці	2505	25445	19133
Відрахування на соціальні заходи	2510	4234	3976
Амортизація	2515	8223	7454
Інші операційні витрати	2520	231344	223330
Разом	2550	349124	322326

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	()	()
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	()	()
Дивіденди на одну просту акцію	2650	--	--

			КОДИ
		Дата	01.01.2021
Підприємство	ТОВ «ПОЛТАВА-САД»	за ЄДРПОУ	31034773
Територія	Полтавська область	за КОАТУУ	5320482001
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	за КВЕД	01.11

Адреса, телефон: 38751, Полтавська область, Полтавський район, с. Розсошенці, вул. Облачна, 1

Баланс (Звіт про фінансовий стан) ТОВ «ПОЛТАВА-САД» на "31" грудня 2020 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	660	660
Основні засоби	1010	25806	29640
первісна вартість	1011	58491	66883
знос	1012	32685	37243
Довгострокові біологічні активи	1020	2187	2348
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	28653	32648
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	68281	62979
Виробничі запаси	1101	8748	9325
Незавершене виробництво	1102	30612	21670
Готова продукція	1103	28921	31984
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110	7416	14622
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	36157	45223
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	6542	8563
з бюджетом	1135		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2108	2152
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	52304	29194
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	5867	7873
Усього за розділом II	1195	178675	170606
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	207328	203254

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2889	2889
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	161193	171775
Неоплачений капітал	1425	-13	-13
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	164069	174651
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510	10876	
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	10876	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	10454	13293
товари, роботи, послуги	1615	10141	4152
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	229	284
розрахунками з оплати праці	1630	927	1114
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними			
авансами	1635		
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з			
учасниками	1640		
Поточні забезпечення	1660	8563	9257
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	2069	503
Усього за розділом III	1695	32383	28603
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	207328	203254

Підприємство

ТОВ «ПОЛТАВА-САД»

Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ

31.12.2020

31034773

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	109514	139428
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(88331)	(74718)
Валовий: прибуток	2090	21183	64710
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	147448	165178
Адміністративні витрати	2130	(9801)	(28306)
Витрати на збут	2150	(7714)	(8317)
Інші операційні витрати	2180	(140981)	(159389)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	10135	33876
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	525	
Інші фінансові доходи	2220	32	
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	(110)	
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	10582	33876
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	--	--
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	10582	33876
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	--	--
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	--	--
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	--	--
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	--	--
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	10582	33876

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	68433	58854
Витрати на оплату праці	2505	19133	11599
Відрахування на соціальні заходи	2510	3976	2442
Амортизація	2515	7454	5756
Інші операційні витрати	2520	223330	216357
Разом	2550	322326	295008

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	()	()
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	()	()
Дивіденди на одну просту акцію	2650	--	--

			КОДИ
		Дата	01.01.2020
Підприємство	ТОВ «ПОЛТАВА-САД»	за ЄДРНОУ	31034773
Територія	Полтавська область	за КОАТУУ	5320482001
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	<u>Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур</u>	за КВЕД	01.11

Адреса, телефон: 38751, Полтавська область, Полтавський район, с. Розсошенці, вул. Облачна, 1

Баланс (Звіт про фінансовий стан) ТОВ «ПОЛТАВА-САД» на "31" грудня 2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	660	660
Основні засоби	1010	8932	25806
первісна вартість	1011	35861	58491
знос	1012	26928	32685
Довгострокові біологічні активи	1020	2107	2187
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	11699	28653
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	63127	68281
Виробничі запаси	1101	8974	8748
Незавершене виробництво	1102	21148	30612
Готова продукція	1103	33005	28921
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110	7080	7416
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	57192	36157
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	18157	6542
з бюджетом	1135		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2125	2108
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	1284	52304
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	5867	5867
Усього за розділом II	1195	154832	178675
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	166531	207328

Пасив	Код	На початок	На кінець
	рядка	звітнього року	звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2889	2889
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	130312	161193
Неоплачений капітал	1425	-13	-13
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	130326	164069
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510	7062	10876
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	7062	10876
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	11083	10454
товари, роботи, послуги	1615	7715	10141
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	367	229
розрахунками з оплати праці	1630	774	927
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними			
авансами	1635		
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з			
учасниками	1640		
Поточні забезпечення	1660	7357	8563
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	1847	2069
Усього за розділом III	1695	29143	32383
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	166531	207328

Підприємство	ТОВ «ПОЛТАВА-САД»	Дата за ЄДРПОУ	КОДИ
			31.12.2019
			31034773
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2019 рік			Код за ДКУД
Форма № 2			

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	139428	135634
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(74718)	(65871)
Валовий: прибуток	2090	64710	69763
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	165178	119383
Адміністративні витрати	2130	(28306)	(16490)
Витрати на збут	2150	(8317)	(6916)
Інші операційні витрати	2180	(159389)	(83437)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	33876	82303
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		3926
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250		(547)
Інші витрати	2270		(16)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	33876	85666
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	--	--
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	33876	85666
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	--	--
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	--	--
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	--	--
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	--	--
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	33876	85666

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	58854	65183
Витрати на оплату праці	2505	11599	9446
Відрахування на соціальні заходи	2510	2442	3262
Амортизація	2515	5756	1907
Інші операційні витрати	2520	216357	137448
Разом	2550	295008	217246

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	()	()
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	()	()
Дивіденди на одну просту акцію	2650	--	--